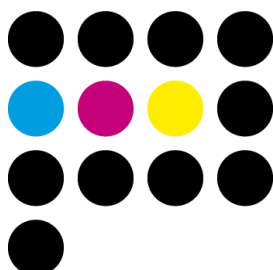

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA POLYGRAFICKÁ
Račianska 190, 835 26 Bratislava

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

34 POLYGRAFIA A MÉDIÁ

DIZAJNÉR MÉDIÍ

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola polygrafická Račianska 190, 835 26 Bratislava
Názov školského vzdelávacieho programu	DIZAJNÉR MÉDIÍ
Kód a názov ŠVP	34 POLYGRAFIA A MÉDIÁ
Kód a názov študijného odboru	3431 M 02 polygrafia, grafika tlačovín
Stupeň vzdelania SKKR/EKR	úplné stredné odborné vzdelanie 4/4
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Miesto vydania	SOS polygrafická, Račianska 190, Bratislava
Dátum schválenia ŠkVP	26. august 2026
Platnosť ŠkVP	1. september 2026 začínajúc prvým ročníkom

OBSAH

1	Úvodné identifikačné údaje	
2	Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania	
3	Vlastné zameranie školy	
3.1	Charakteristika školy	
3.1.1	Plánované aktivity školy	
3.2	Charakteristika pedagogického zboru	
3.3	Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy	
3.4	Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	
3.5	Dlhodobé projekty	
3.6	Medzinárodná spolupráca	
3.7	Spolupráca so sociálnymi partnermi	
3.8	Spolupráca s rodičmi	
4	Charakteristika školského vzdelávacieho programu	
	DIZAJNÉR MÉDIÍ v študijnom odbore 3431 M 02 polygrafia, grafika tlačovín	
4.1	Popis školského vzdelávacieho programu	
4.2	Základné údaje o štúdiu	
4.3	Organizácia výučby	
4.4	Zdravotné požiadavky na žiaka	
4.5	Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci	
5	Profil absolventa školského vzdelávacieho programu	
	DIZAJNÉR MÉDIÍ v študijnom odbore 3431 M 02 polygrafia, grafika tlačovín	
5.1	Charakteristika absolventa	
5.2	Kompetencie absolventa	
5.2.1	Kľúčové kompetencie	
5.2.2	Všeobecné kompetencie	
5.2.3	Odborné kompetencie	
6	Učebný plán študijného odboru 3431 M 02 polygrafia, grafika tlačovín	
7	Učebné osnovy študijného odboru 3431 M 02 polygrafia, grafika tlačovín	
	Učebné osnovy všeobecno-vzdelávacích predmetov – samostatná príloha	
	Učebné osnovy odborných predmetov – samostatná príloha	
8	Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu	
	DIZAJNÉR MÉDIÍ v študijnom odbore 3431 M 02 polygrafia, grafika tlačovín	
8.1	Materiálne podmienky	
8.2	Personálne podmienky	
8.3	Organizačné podmienky	
8.4	Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	
9	Podmienky vzdelávania žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania	
	v študijnom odbore 3431 M 02 polygrafia, grafika tlačovín	
9.1	Školský podporný tím	
10	Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov študijného odboru	
	3431 M 02 polygrafia, grafika tlačovín	
10.1	Pravidlá hodnotenia žiakov	
11	Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania	

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola polygrafická Račianska 190, 835 26 Bratislava
Názov školského vzdelávacieho programu	DIZAJNÉR MÉDIÍ
Kód a názov ŠVP	34 POLYGRAFIA A MÉDIÁ
Kód a názov študijného odboru	3431 M 02 polygrafia, grafika tlačovín
Stupeň vzdelania SKKR/EKR	úplné stredné odborné vzdelanie – 4/4
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	27. august 2013
Miesto vydania	SOŠ polygrafická, Račianska 190, Bratislava
Dátum schválenia ŠkVP	26. august 2026 s platnosťou od 1.9.2026
Platnosť ŠkVP	1. september 2026 začínajúc 1. ročníkom

Kontakty na komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	e-mail
Ing. Roman Šíp, PhD.	riaditeľ	02/4920 9220 0903/445 446	skola@polygraficka.sk
Ing. Judita Földesová Mgr. Martin Švorc	zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie	02/4920 9265	foldesova@polygraficka.sk svorc@polygraficka.sk
Ing. Patrik Jurkovič	zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie	0915/481 248	jurkovic@polygraficka.sk
Mgr. Denis Pecho Mgr. Eva Limbecková	školský psychológ školský psychológ		pecho@polygraficka.sk limbeckova@polygraficka.sk

www.polygraficka.sk

Zriaďovateľ:

Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská 16
P.O. Box 106
820 05 Bratislava 25
Ústredňa: 02/48 26 41 11
<http://www.region-bsk.sk>

Bratislava, 26.08.2026

Ing. Roman Šíp, PhD.
riaditeľ školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

[illegible]

2 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Ciele výchovno-vzdelávacieho procesu, rozpracované v školskom vzdelávacom programe, vychádzajú z cieľov a zámerov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon), v Štátnom vzdelávacom programe pre odborné vzdelávanie a prípravu pre skupinu študijných odborov 34 Polygrafia a médiá (so zameraním na študijný odbor 3431 M 02 polygrafia - grafika tlačovín, z materiálu Súčasný stav a dlhodobý zámer rozvoja stredného školstva, vydaného Bratislavským samosprávnym krajom, z koncepcie školy prijatej vedením školy, z potrieb a požiadaviek praxe v oblasti polygrafie a mediálnej tvorby a zo širokých poznatkov a skúseností s realizáciou odborného vzdelávania v oblasti polygrafických profesií.

Základným cieľom našej školy je pomocou vhodných vzdelávacích programov a v spolupráci s inými vzdelávacími inštitúciami - Katedrou polygrafie a aplikovanej fotochémie (ktorá zabezpečuje jediné vysokoškolské inžinierske štúdium polygrafie na Slovensku) a s polygrafickými alebo grafickými podnikmi - vybudovať silnú vzdelávaciu inštitúciu zameranú na prípravu mladých polygrafických odborníkov a poskytovanie celoživotného vzdelávania.

Úlohou školy nie je len vzdelávanie, ale aj výchova. Ciele vo výchovnej oblasti sa zameriavajú na systematický a všestranný rozvoj motivačných prvkov žiakov, ich emocionálny rozvoj a pochopenie úlohy etiky a morálky v živote človeka. Rozvoj poznatkovej bázy, tvorivosti a schopnosti empatie patria k základným atribútom výchovného procesu, ktorý vedie k vytvoreniu všestranne rozvinutej osobnosti schopnej sebaregulácie a prevzatia zodpovednosti za seba, svoje činy i za dianie v spoločnosti.

Poslanie školy vychádza aj z komplexnej analýzy školy. Poslaním školy nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať postoje mladých ľudí a viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola by sa mala stať otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznych vzdelávacích a spoločenských činností.

Výchovno-vzdelávacie ciele, orientované na odborné vzdelávanie, všestranné výchovné pôsobenie a celoživotné vzdelávanie, sú zamerané na najbližšie tri roky na nasledujúce oblasti:

Rozvoj vzdelávacej funkcie a odbornej úrovne školy:

výber a uplatňovanie nových, moderných metód a foriem vzdelávania vo vyučovacom procese, zapracovanie najnovších poznatkov z oblasti grafiky tlačových médií, predtlačovej prípravy (prepress), tlačových technológií a spracovania tlačovín do školského vzdelávacieho programu, uplatnenie najnovších technológií, softvérových aplikácií, tlačových strojov a zariadení v praktickej príprave žiakov, príprava nových vzdelávacích produktov pre celoživotné vzdelávanie v oblasti polygrafie a grafického dizajnu, posilnenie odborného rozvoja a ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov, aktívna práca s nadanými a talentovanými žiakmi v oblasti výtvarnej, grafickej a polygrafickej tvorby, zachovanie ratingu školy, priznaného medzinárodnou inštitúciou International Education Society na úrovni BBB, zintenzívnenie spolupráce s odbornou verejnosťou, polygrafickými štúdiami a tlačiarňami.

Posilnenie výchovnej funkcie školy:

umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitným voľnočasovým aktivitám, podporovať záujem žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia o záujmové aktivity ako prevenciu sociálno-patologických javov, vytvárať pozitívny vzťah žiakov k učeniu a motivovať ich k dlhodobému vzdelávaniu a kultivovaniu vlastnej osobnosti, zlepšovať vzťah žiakov k základným humánnym a morálnym hodnotám ľudskej spoločnosti, podporovať špecifické záujmy a schopnosti žiakov (umelecké, grafické, technické), sústavne rozširovať ponuku vzdelávacích a voľnočasových aktivít pre žiakov a verejnosť.

Realizácia stratégie rozvoja školy s cieľom:

zachovať postavenie školy medzi ostatnými strednými odbornými školami v regióne,
pretvoriť školu na centrum polygrafického vzdelávania ako vzdelávaciu inštitúciu pre celoživotné vzdelávanie polygrafických odborníkov,
uplatňovať aktívne formy učenia, zlepšiť medzipredmetovú integráciu (spojenie estetiky, typografie, počítačovej grafiky a tlačových technológií) a zavádzať projektové vyučovanie,
aplikovať nové spôsoby získavania a upevňovania zručností a pracovných návykov pri spracovaní tlačových médií,
zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzích jazykov, zvyšovanie kvalifikácie učiteľov jazykov a modernizáciu jazykových učební,
získavať a uplatňovať aktuálny profesionálny softvér (grafické editory, DTP programy, správa farieb/color management) pre výučbu odborných predmetov,
zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
zavádzať progresívne metódy hodnotenia žiakov,
posilniť a stabilizovať pedagogický zbor v rozsahu odborných učiteľov, majstrov odbornej výchovy a učiteľov cudzích jazykov,
podporovať ďalšie vzdelávanie a odborný rozvoj pedagogických a nepedagogických zamestnancov, skvalitňovať vzťahy medzi učiteľom, žiakom a rodičom,
aktívne zapájať žiakov a rodičov do projektovania vyučovacieho procesu,
rozvíjať športové aktivity žiakov a presadzovať zdravý životný štýl,
aktívne spolupracovať so sociálnymi partnermi, odbornou i laickou verejnosťou a inými odbornými školami na zdokonaľovaní pedagogického procesu,
vymieňať si skúsenosti s odbornými školami rovnakého zamerania doma i v zahraničí,
rozvíjať pôsobenie školy ako Centrum odborného vzdelávania a prípravy (COVP),
realizovať Memorandum o spolupráci s obchodnými a polygrafickými partnermi.

Posilnenie úlohy a motivácie učiteľov, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:

rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie učiteľov,
rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov.

Podpora talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka s cieľom:

rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom, žiakom a rodičom,
rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi tvorbou pozitívnej klímy,
vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násillia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a budú ich motivovať na celoživotné vzdelávanie sa,
nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma i v zahraničí,
vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít,
vytvárať fungujúci a motivujúci systém merania výsledkov vzdelávania.

Skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami na princípe partnerstva s cieľom:

zapojiť rodičov do procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,
aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a odborného výcviku / odbornej praxe v polygrafických prevádzkach,

spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v regióne,
spolupracovať s podnikmi poskytujúcimi polygrafické, grafické a príbuzné služby,
vytvárať spoluprácu so školami doma i v zahraničí a vymieňať si navzájom skúsenosti a poznatky,
rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov.

Zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia s cieľom:

zlepšiť prostredie v triedach, odborných grafických učebniach a spoločných priestoroch školy,
vytvoriť odbornú učebňu TV pre vybraný odbor štúdia,
zriadiť spoločenskú miestnosť pre návštevy rodičov a ďalších sociálnych partnerov v domove mládeže (DM),
zrekonštruovať hygienické priestory školy,
zrekonštruovať rozvody energií, kuchyňu a internát,
využiť materiálno-technický a ľudský potenciál na získanie doplnkových finančných zdrojov,
reagovať na vypísané granty a projekty,
pravidelne sa starať o úpravu okolia školy.

3 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Stredná odborná škola polygrafická nadväzuje na bohatú minulosť odborného polygrafického školstva. V priebehu histórie školy sa menili metódy a formy pedagogickej práce, obsah výučby aj študijné a učebné odbory. Zmeny boli a sú realizované na základe pravidelných analýz potrieb trhu práce a konzultácií so zástupcami polygrafických podnikov, mediálnych agentúr a grafických štúdií s cieľom pripraviť pre prax vysokokvalifikovaných odborníkov.

Získané informácie slúžia na vyhodnocovanie činnosti školy a aktualizáciu Školského vzdelávacieho programu pre odbor 3431 M 02 polygrafia - grafika tlačovín.

Na základe analýzy potrieb trhu práce a analýzy činnosti školy sme identifikovali silné a slabé stránky, príležitosti a riziká (SWOT analýza), ktoré smerujú k neustálemu zvyšovaniu kvality výchovno-vzdelávacieho procesu a k rozširovaniu uplatniteľnosti absolventov v polygrafii, reklame, dizajne a tvorbe digitálnych médií.

Výsledky SWOT analýzy:

Silné stránky školy:

komplexnosť prípravy odborníkov v oblasti polygrafie a digitálnych médií,
kvalita, odbornosť a skúsenosť pedagogických zamestnancov a majstrov odbornej výchovy,
dobré vybavenie odborných učební pre teoretické vyučovanie a výučbu grafických softvérov,
moderné vybavenie pracovísk praktického vyučovania (výpočtová technika, digitálne tlačové stroje, fotografické a video štúdio),
vysoký záujem žiakov o študijný odbor grafik tlačových médií,
vysoký dopyt zamestnávateľov po absolventoch školy,
možnosti ďalšieho vysokoškolského štúdia absolventov v danom alebo príbuznom odbore doma aj v zahraničí,
aktívna spolupráca so zamestnávateľmi, profesijnými zväzmi a mediálnymi domami,
aktívna medzinárodná spolupráca s odbornými školami podobného zamerania,
dlhoročná tradícia výučby doplnená o moderné digitálne trendy,
individuálna integrácia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP),
aktívne zapájanie sa do národných a medzinárodných projektov (napríklad Erasmus+),
pozitívne vnímanie školy u odbornej aj laickej verejnosti,
viacdrožové financovanie a činnosť ako Centrum odborného vzdelávania a prípravy (COVaP).

Slabé stránky školy:

nedostatok finančných prostriedkov na rekonštrukciu budov, inžinierskych sietí a sociálnych zariadení,
vysoké finančné nároky na priebežnú obnovu, licenčné krytie a údržbu výpočtovej a audiovizuálnej techniky,
nízke finančné ohodnotenie a nízka finančná motivácia pedagogických zamestnancov,
zanedbaná starostlivosť o nehnuteľný majetok z minulých období (nezohľadnená v normatívoch),
nižšia úroveň jazykovej a odbornej pripravenosti niektorých absolventov ZŠ,
vysoká energetická náročnosť budov školského areálu,
nedostatok odborných pedagógov pre špecifické digitálne technológie a softvéry.

Príležitosti školy:

trvalý záujem trhu práce o odborníkov v oblasti digitálnej grafiky, webdizajnu, videa a polygrafie,
rozvoj nových foriem vzdelávania (zmiešané učenie, e-learning, kurzy celoživotného vzdelávania),
možnosti štúdia absolventov na vysokých školách s výtvarným, technickým alebo mediálnym zameraním,
zavedenie a rozvoj pomaturitného a skráteného štúdia v odbore digitálnych médií,
dobrá spolupráca so zahraničnými partnermi (Praha, Viedeň, Brno, Zlín, Olomouc, Lipsko a ďalší),
aktívna spolupráca s profesijnými združeniami pri inovácii obsahu vzdelávania,

dynamické zavádzanie najnovších informačno-komunikačných a multimediálnych technológií, dostatočné priestorové kapacity pre rozširovanie praktického vyučovania a odborného výcviku.

Riziká v rozvoji:

nedostatočné normatívne financovanie prevádzky a modernizácie infraštruktúry školy, rýchle zastarávanie hardvéru a softvéru a vysoké náklady na ich obmenu, pokles vedomostnej a motivačnej úrovne žiakov prichádzajúcich zo základných škôl, nezáujem zamestnávateľov o vstup do systému duálneho vzdelávania v niektorých špecifických segmentoch, demografické výkyvy a konkurencia iných škôl v regióne.

3.1 Charakteristika školy

Stredná odborná škola polygrafická sa nachádza v mestskej časti Bratislava-Rača (časť Krasňany). Školský areál pozostáva z budovy teoretického vyučovania, budovy praktického vyučovania a COVaP, školského internátu s jedálňou a športového areálu.

Budova teoretického vyučovania disponuje učebňami pre všeobecnovzdelávacie a odborné predmety. K dispozícii sú špecializované PC a Mac laboratória vybavené grafickým softvérom pre výučbu predmetov odboru grafik digitálnych médií, jazykové učebne, učebne pre výučbu výtvarnej prípravy a grafického dizajnu a multimediálne učebne. Všetky počítačové učebne a administratívne pracoviská sú pripojené na vysokorýchlostný internet. Súčasťou teoretického vyučovania sú aj telocvične a vonkajší športový areál.

Budova praktického vyučovania a COVaP zastrešuje odborný výcvik a praktické cvičenia. Pre študijný odbor grafik digitálnych médií sú vytvorené moderné grafické laboratória vybavené stanicami PC a Mac Studio, digitalizačnými tabletmi, skenovacou a tlačovou technikou, foto/video štúdiom a optickým pripojením na internet. V budove sa zároveň nachádzajú pracoviská polygrafickej výroby (prepress, tlač, knihárske spracovanie), ktoré žiakom umožňujú spoznať nadväznosť digitálnej tvorby na reálnu polygrafickú produkciu.

Školský internát poskytuje ubytovanie žiackej mládeži v dvojposteľových izbách so sociálnym zariadením, študovňami a posilňovňou. Súčasťou internátu je školská jedáleň a kuchyňa.

3.1.1 Plánované aktivity školy

Mimoškolská činnosť a prezentácia školy na verejnosti tvorí neodmysliteľnú súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu.

Škola plánuje rozvíjať nasledujúce aktivity:

Záujmové aktivity:

Digitálna fotografia a spracovanie videa
Tvorba a správa školského časopisu / digitálneho magazínu
Webdesign a základy UI/UX
Základy knižnej väzby a umeleckých grafických techník
2D a 3D animácia
Projektové dni a tvorivé dielne (workshopy)
Jazyková komunikácia a rétorika

Súťaže:

Zlatá pečať (celoslovenská súťaž študentských prác)
Olympiáda v slovenskom jazyku a literatúre
Olympiáda v cudzích jazykoch (AJ, NJ)
Print Star a Packaging Star (medzinárodné polygrafické a obalové súťaže)
Junior Design / Grafický dizajnér roka (súťaže v oblasti digitálnej grafiky)

FOTO brigáda a Prázdninová fotografia (fotografické súťaže)
Memoriál Tibora Kertésza (športový turnaj)
Račiansky jahodový kvet
Záložka do knihy spája školy
Mladena – celoslovenská súťaž o najkrajšiu stredoškolskú

Športovo-turistické akcie:

turnaje vo volejbale, florbale a futsale,
atletické súťaže a športové dni,
turistické a poznávacie vychádzky,
lyžiarsky a snowboardový výcvikový kurz,
kurz na ochranu života a zdravia (KOŽAZ) a účelové cvičenia.

Exkurzie a výstavy:

exkurzie do grafických štúdií, reklamných agentúr, webových vývojárskych firiem a polygrafických podnikov,
návštevy odborných výstav a veľtrhov (Embox Print Brno, Bibliotéka, Mladý Tvorca, JUVYR, Župné dni),
umelecké exkurzie do galérií a múzeí dizajnu,
zahraničné odborné-jazykové exkurzie (Rakúsko, Nemecko, Česko, UK).

Spoločenské a kultúrne podujatia:

návštevy divadelných, filmových a kultúrnych predstavení,
Deň otvorených dverí (DOD),
imatrikulácia prvákov,
stužková slávnosť,
workshopy a prednášky osobností z oblasti grafického dizajnu, médií a literatúry.

Mediálna propagácia:

publikovanie prác žiakov odboru grafik digitálnych médií na webovom sídle a sociálnych sieťach školy,
tvorba propagácie školy (plagáty, brožúry, kalendáre, diáre, promo videá),
prezentácia školy v odborných periodikách a na verejných podujatiach.
Besedy a preventívne aktivity:
Finančná gramotnosť a prácu na voľnej nohe (freelancing),
Autorské právo a licencie v digitálnom prostredí,
Vstup na trh práce a príprava portfólia/CV (ÚPSVR, CPP),
Prevencia kyberšikany, závislostí a rizikového správania (v spolupráci s IPčko, Policajným zborom SR, CPP).

3.2 Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor školy tvoria riadiaci zamestnanci (riaditeľ školy, zástupcovia riaditeľa pre teoretické vyučovanie a praktické vyučovanie, hlavná vychovávateľka), učitelia všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov, majstri odbornej výchovy a vychovávatelia. Všetci členovia pedagogického zboru spĺňajú kvalifikačné predpoklady v súlade s platnou legislatívou.

Kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu odborných predmetov odboru grafik digitálnych médií zabezpečujú kvalifikovaní učitelia odborných predmetov a majstri odbornej výchovy s praxou v oblasti počítačovej grafiky, polygrafie, fotografovania a multimédií. V škole pôsobí výchovný poradca, školský psychológ, kariérový poradca a koordinátori prevencie.

3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Stratégia ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov je zameraná na sústavné zvyšovanie ich odbornej a pedagogicko-psychologickej spôsobilosti.

Vzhľadom na rýchly vývoj v oblasti digitálnych technológií sa dôraz kladie na:
uvádzanie začínajúcich učiteľov a majstrov odbornej výchovy do praxe,
vzdelávanie v oblasti najnovších grafických softvérov, multimediálnych nástrojov a digitálnych technológií,
účasť na odborných seminároch, workshopoch a výstavách zameraných na polygrafi, grafický dizajn a webdizajn,
rozvoj zručností pri práci s IKT a e-learningovými platformami (zmiešané vzdelávanie),
vzdelávanie v oblasti inkluzívnej pedagogiky a práce so žiakmi so ŠVVP,
prípravu na získanie profesijných rozvojových programov a atestácií,
odborné stáže v partnerských polygrafických a mediálnych podnikoch doma aj v zahraničí (program Erasmus+),
rozvoj komunikácie, riešenia konfliktov a psychologických zručností pedagóga,

prípravu pedagogických zamestnancov na tvorbu a inováciu pedagogickej dokumentácie (ŠkVP, učebné osnovy, normatívy).

3.4 Vnútný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Vnútný systém kontroly a hodnotenia je nastavený tak, aby zabezpečoval objektívne posúdenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu, dodržiavanie legislatívy a plnenie školského vzdelávacieho programu.

Kontrolná činnosť sa zamestnáva na:

priebeh a výsledky výchovno-vzdelávacieho procesu,
plnenie učebných plánov a učebných osnov študijného odboru 3431 M 02 polygrafi - grafika tlačovín,
uplatňovanie moderných vyučovacích metód, IKT a odborného softvéru na vyučovaní,
bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (BOZP) v odborných učebniach a dielňach.

Metódy hodnotenia pedagogických zamestnancov:

hospitačná činnosť vedenia školy,
rozhovor a hodnotenie výsledkov žiakov v súťažiach a pri záverečných/maturitných skúškach,
posudzovanie tvorby vlastných učebných pomôcok, projektov a digitálnych učebných materiálov,
sebahodnotenie zamestnancov a vzájomné hospitácie (otvorené hodiny).
Hodnotenie žiakov aj pedagógov využíva formatívne prvky (pre rozvoj a zlepšenie) a sumatívne prvky (pre klasifikáciu a certifikáciu).

3.5 Dlhodobé projekty

Škola sa aktívne zapája do rozvojových a národných projektov vyhlasovaných MŠVVaM SR, zriaďovateľom (BSK) a Európskou úniou.

Projekty sú orientované na:

modernizáciu vybavenia pre odbor grafik digitálnych médií (zariadenia IKT, grafický softvér, foto/video technika),

rozvoj digitálnych zručností a e-learningových foriem vzdelávania,

skvalitnenie výučby cudzích jazykov a odbornej terminológie,

ekologizáciu prevádzky školy a správu odpadov (spolupráca s NATUR-PACK a pod.).

Škola udržiava dlhodobé partnerstvá s kľúčovými podnikmi z oblasti polygrafie a médií (napríklad Euro-papier Slovensko, Slovenská Grafia, Grafitec, Purgina a ďalšie).

3.6 Medzinárodná spolupráca

Medzinárodná spolupráca sa realizuje predovšetkým prostredníctvom programu Erasmus+ a bilaterálnych dohôd s odbornými školami zameranými na polygrafiю a médiá (v Česku - Praha, Brno, Olomouc, Zlín; v Rakúsku - Viedeň; v Nemecku - Lipsko; v Poľsku a Taliansku).

Hlavné ciele medzinárodnej spolupráce:

realizácia odborných stáží a praktického vyučovania žiakov odboru grafik digitálnych médií v zahraničí, výmena pedagogických skúseností v oblasti nových grafických a tlačových technológií, posilnenie odborných a konverzačných jazykových zručností žiakov, prezentácia prác žiakov na medzinárodnej úrovni.

3.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola pri realizácii ŠkVP pre odbor 3431 M 02 polygrafia - grafika tlačovín úzko spolupracuje s odbornou a laickou verejnosťou.

Spolupráca s rodičmi:

prebieha prostredníctvom Rodičovskej rady, Rady školy a triednych aktívov (minimálne 4-krát ročne), rodičia a žiaci majú prístup k priebežnej klasifikácii a dochádzke prostredníctvom elektronickej žiackej knižky, konzultácie s učiteľmi, majstrami, výchovným poradcom a školským psychológom sú dostupné osobne aj elektronicky.

Spolupráca so zamestnávateľmi:

škola je členom Zväzu polygrafie na Slovensku a Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (SOPK), zamestnávatelia a odborníci z praxe sa podieľajú na tvorbe a inovácii ŠkVP, formulovaní požiadaviek na absolventa a odborných štandardov, zabezpečenie súvislej odbornej praxe a odborného výcviku žiakov priamo na pracoviskách zamestnávateľov (grafické štúdiá, reklamné agentúry, tlačiarne, mediálne domy), účasť v Sektorovej rade pre odborné vzdelávanie a prípravu pre skupinu odborov 34 Polygrafia a médiá.

Iní partneri:

spolupráca s Centrami poradenstva a prevencie (CPP) pri starostlivosti o žiakov so ŠVVP, spolupráca s ÚPSVR pri príprave žiakov na vstup na trh práce, spolupráca s mimovládnyimi organizáciami (napríklad IPčko, OZ PRIMA) v oblasti prevencie a duševného zdravia mládeže.

4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU DIZAJNÉR MÉDIÍ V ŠTUDIJNOM ODBORE 3431 M 02 polygrafia – grafika tlačovín

4.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program (ŠkVP) študijného odboru 3431 M 02 polygrafia – grafika tlačovín rozpracováva obsah, rozsah a stratégiu výchovno-vzdelávacieho procesu, ako aj formy a metódy prípravy žiakov v teoretickej a praktickej zložke vzdelávania.

Štvorročný študijný odbor je koncipovaný tak, aby absolventom poskytol plnohodnotné všeobecné vzdelanie ukončené maturitnou skúškou a zároveň rozsiahle odborné vedomosti, návyky a zručnosti potrebné pre výkon profesie dizajner médií. Získané vzdelanie zároveň vytvára kvalitný základ pre ďalšie štúdium na vysokých školách, najmä so zameraním na polygrafický priemysel, grafický dizajn, mediálnu komunikáciu a výtvarné umenie.

Teoretická časť prípravy vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu a akcentuje medzi-predmetové vzťahy: Teoretická časť prípravy vo svojich jednotlivých zložkách vychádza zo základných učebných plánov pre všeobecno-vzdelávacie predmety. Obsah a rozsah všeobecno-vzdelávacích predmetov je volený tak, aby žiaci získali kľúčové vedomosti a naučili sa ich prakticky aplikovať v bežnom živote.

V oblasti Jazyk a komunikácia je obsah zameraný na získanie základných vedomostí z oblasti jazyka, jeho gramatických foriem a štruktúry, aby absolvent mohol ďalej rozvíjať kľúčové kompetencie v ústnom aj písomnom prejave a vedel vhodne používať verbálne aj neverbálne prostriedky komunikácie na požadovanej úrovni. Pri sprostredkovaní poznávania literatúry sa rozvíja celkový kultúrny rozhľad žiakov a posilňuje sa u nich estetické cítenie. Výučba cudzích jazykov je zameraná na osvojenie a rozvoj základných jazykových prostriedkov s cieľom naučiť žiakov ústnej a písomnej komunikácii v rôznych spoločenských situáciách, pričom sa kladie dôraz na odbornú terminológiu v danom študijnom odbore (typografia, DTP, predtlačová príprava, grafické editory).

V oblasti Človek a príroda sa školský vzdelávací program zameriava na rozšírenie základných vedomostí z chémie, fyziky a ekológie s dôrazom na interdisciplinárny prístup k výučbe týchto predmetov. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky dôležitým základom na pochopenie technologických a chemických procesov polygrafickej výroby (správanie farieb, vlhčiacich roztokov, vlastností potláčaných materiálov a podobne), ale aj na zvládnutie odborných predmetov.

V oblasti Matematika a práca s informáciami sa školský vzdelávací program orientuje na rozvoj logického myslenia, pochopenie a zvládnutie základných matematických pojmov a vzťahov, ich praktickú aplikáciu a využitie v bežnom živote aj technických výpočtoch. Výučba v oblasti informačných technológií je zameraná na zvládnutie kancelárskych programov, profesionálnych grafických softvérov (vektorová a rastrová grafika, zalamovacie programy) a na prácu s internetom a sieťovými technológiami.

Komplexný rozvoj osobnosti žiakov, tvorbu ich hodnotovej orientácie, výchovu k vlastenectvu a oboznamovanie žiakov s princípmi demokracie zabezpečujú svojím obsahom predmety z oblasti Človek, hodnoty a spoločnosť (etická výchova, náboženská výchova, občianska náuka a dejepis). Obsah vzdelávania smeruje k humanizácii myslenia žiakov, k uvedomeniu si hodnôt ľudského života, porozumeniu etickým a estetickým hodnotám. Vedie k pochopeniu mravných a právnych noriem ľudskej spoločnosti, ako aj základov na výkon podnikateľskej činnosti.

Neoddeliteľnou súčasťou školského vzdelávacieho programu je oblasť Zdravie a pohyb (telesná a športová výchova). Vhodným zaradením predmetu do rozvrhu je možné kompenzovať jednotransné zaťažovanie žiakov počas vyučovania (najmä pri dlhšej práci s počítačom) a poskytnúť im základné vedomosti o fyziológii ľudského tela, zásadách správneho životného štýlu, požiadavkách všeobecnej pohybovej výkonnosti a o technike a taktike vybraných športov.

Obsah jednotlivých predmetov je presne rozpísaný v učebných osnovách spolu s formami a metódami jeho realizácie. Školský vzdelávací program dáva prednosť audiovizuálnym a digitálnym

formám výučby so zapájaním žiakov do riešenia praktických problémových úloh, na základe ktorých si môžu žiaci vytvárať vlastný názor a porovnávať ho s inými názormi.

Praktické vyučovanie je rozpracované podrobne v učebných osnovách tak, aby obsah učiva jednotlivých ročníkov na seba nadväzoval a popri tom korešpondoval s obsahom odborných predmetov na teoretickom vyučovaní. Praktická výučba je organizovaná formou individuálnej alebo kolektívnej práce a determinovaná preberanou témou. Žiaci získavajú potrebné návyky a zručnosti vykonávaním cvičných prác rôznej úrovne a vo vyšších ročníkoch aj produktívnych prác. Praktické vyučovanie sa realizuje v 6 alebo 8-hodinových blokoch týždenne podľa harmonogramu spracovaného na daný školský rok. Učivo je rozpísané do viactýždňových blokov tak, aby žiak postupne absolvoval praktické vyučovanie v uzavretých celkoch zodpovedajúcich jednotlivým fázam polygrafickej výroby a dizajnu v polygrafii.

Školský vzdelávací program je určený pre uchádzačov s primeraným základným vzdelaním a s výtvorným cítením. Nie je vhodný pre žiakov s poruchami zraku a farbocitu. Pri žiakoch so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pracuje podľa odporúčenia špeciálnych pedagógov a psychológov s prihliadnutím na individuálne potreby žiaka, typ a stupeň poruchy a na možnosti školy.

Škola prostredníctvom mimoškolských aktivít zabezpečuje všestranný rozvoj osobnosti žiakov prehĺbením ich individuálnych schopností a talentu. Žiaci sa so svojimi prácami pod vedením pedagogických zamestnancov zúčastňujú na rôznych súťažiach zameraných na grafický dizajn, fotografiu, typografiu a polygrafiю, ako aj na odborných výstavách a seminároch. V záujmových krúžkoch rozvíjajú svoje vedomosti a zručnosti v oblasti počítačovej grafiky, vyhotovenia tlačových foriem a rôznych techník tlače.

Stratégia výučby školy vytvára priestor na rozvoj kľúčových, všeobecných aj odborných kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecnovzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, schopnosť vyjadrovať sa odborne v slovenskom jazyku. V cudzom jazyku by mali žiaci používať slovnú zásobu v každodenných životných situáciách aj pri odbornej komunikácii. Žiaci sa oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, chémie a informatiky, ktoré sú potrebné pre výkon odborných činností v polygrafii.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti. Výučba je orientovaná na uplatňovanie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca), hlavne pri riešení praktických grafických zadaní, problémových úloh, tímovej práce a spolupráci. Uplatňujú sa dialogické metódy (napríklad účelovo zameraná diskusia, brainstorming), ktoré žiakov učia komunikovať s klientmi a spolupracovníkmi na základe ľudskej slušnosti, profesionality a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitost' medziľudských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie.

Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické cvičenia a odborný výcvik) sú predovšetkým aplikáčného a heuristického typu (žiak spoznáva reálnu prax, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré žiakom pomáhajú pri praktickom poznávaní polygrafického priemyslu. Na zvýšenie motivácie žiakov škola zaraďuje do výučby motivačné činitele, ako sú grafické súťaže, simulačné a situačné metódy, riešenie reálnych zadaní z praxe, verejné prezentácie autorských prác a podobne. Používané metódy sú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov a priebežne upravované podľa potrieb praxe a skúseností vyučujúcich.

Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sa rozvíjajú priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola rozvíja aj kompetencie podporujúce osobnostný rast, napríklad schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne.

Hodnotenie a klasifikácia prebieha v súlade s platnými právnymi predpismi a klasifikačným poriadkom. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe stanovených kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou hotových grafických a tlačových prác, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného

poradcu, školského špeciálneho pedagóga, zariadení výchovného poradenstva a prevencie, rozhovormi so žiakom, jeho zákonnými zástupcami, ako aj s inštruktormi praktického vyučovania u zamestnávateľov. Pri hodnotení sa využívajú jasne stanovené kritériá na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením riadne oboznámení. Škola využíva elektronickú žiacku knižku.

4.2 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov študijného odboru: 3431 M 02 polygrafia - grafika tlačovín

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma štúdia:	denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	podmienky prijatia na štúdium ustanovuje platná legislatíva o prijímacom konaní na stredné školy
Spôsob ukončenia štúdia:	maturitná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie o maturitnej skúške dodatok k vysvedčeniu o maturitnej skúške
Poskytnutý stupeň vzdelania:	úplné stredné odborné vzdelanie SKKR/EKR/4/4
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	v pracovných pozíciách pracovník marketingu, v reklamných agentúrach, grafických štúdiách, tlačiarňach, vydavateľstvách a pod.
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	študijné odbory nadstavbového štúdia pre absolventov štvorročných študijných odborov nadväzujúcich na predchádzajúci odbor štúdia – úplné stredné odborné vzdelanie na úrovni SKKR/EKR/4/4

4.3 Organizácia výučby

Výchovno-vzdelávací proces v školskom vzdelávacom programe dizajnér médií (v rámci skupiny odborov 34 Polygrafia a média pre študijný odbor 3431 M 02 polygrafia - grafika tlačovín) sa člení na teoretické a praktické vyučovanie.

Teoretické vyučovanie

Teoretická výučba prebieha v budove školy v klasických učebniach a v špecializovaných jazykových, počítačových, grafických a multimediálnych laboratóriách.

Všeobecná zložka vzdelávania je stanovená učebnými osnovami pre všeobecnovzdelávacie predmety. Je zameraná na rozvoj jazykových kompetencií, matematických a prírodovedných vedomostí, ako aj na oboznámenie sa so spoločenským vývojom, základmi etiky, občianskej zodpovednosti a spoločenského správania. Výučba cudzích jazykov sa realizuje v špecializovaných odborných jazykových učebniach.

Odborná zložka teoretickej prípravy smeruje k získaniu požadovaných poznatkov z oblasti digitálnej predtlačovej prípravy (prepress), spracovania a úpravy textových a obrazových dát, technologických procesov polygrafickej výroby, materiálovo tlačových postupov a aplikovanej grafiky.

Telesná a športová výchova sa realizuje v telocvičniach a v vonkajšom športovom areáli školy.

Praktické vyučovanie

Praktické vyučovanie sa uskutočňuje v odborných učebniach teoretického vyučovania, v špecializovaných grafických dielňach, v počítačových učebniach IKT a v polygrafických strediskách školy.

Vybavenie pracovísk: Všetky učebné pracoviská sú pripojené na sieť internet a elektrickú sieť s možnosťou pripojenia vlastných zariadení žiakov (notebookov). Každé pracovisko disponuje rezervným počítačom s požadovaným softvérovým vybavením (grafické programy, CAD/3D aplikácie). Špecializované učebne sú vybavené profesionálnou polygrafickou technikou, napríklad pracoviskom CTP (Computer-to-Plate), typografickým štúdiom a digitálnou tlačovou technikou.

Personálne zabezpečenie: Odbornú prípravu zabezpečuje kolektív učiteľov odborných predmetov a inštruktorov/majstrov odbornej výchovy pod vedením vedenia školy (zástupcov riaditeľa pre teoretické a praktické vyučovanie).

Formy a priebeh praktickej prípravy:

Výučba prebieha formou samostatných aj tímových praktických cvičení, navrhovania dizajnu, technologických výpočtov a operácií polygrafickej výroby.

1. a 2. ročník je zameraný na osvojenie si technologických postupov v polygrafii, základov marketingu, typografie, kompozície a na zvládnutie práce s profesionálnym grafickým softvérom.

3. a 4. ročník sa orientuje na praktickú aplikáciu vedomostí pri riešení cvičných a reálnych (produktívnych) zákaziek z oblasti grafického dizajnu, reklamy, vydavateľskej praxe, prepressu a digitálnych médií. Žiaci sa v týchto ročníkoch zapájajú do produktívnych prác alebo vykonávajú praktickú prípravu priamo u zamestnávateľov (v polygrafických podnikoch, grafických štúdiách, reklamných agentúrach a vydavateľstvách) na základe zmluvy o poskytovaní praktického vyučovania.

Odborná prax, kurzové vyučovanie a ukončovanie štúdia

Súvislá odborná prax: Žiaci 2. a 3. ročníka absolvujú povinnú dvojtyždňovú súvislú odbornú prax na zmluvne zabezpečených pracoviskách zamestnávateľov alebo v odborných dielnach školy.

Účelové kurzy a cvičenia:

Organizačné podrobnosti týkajúce sa účelových kurzov (napr. KOŽAZ, účelové cvičenia, športové kurzy) sú zapracované v učebnom pláne.

Ukončovanie štúdia: Štúdium sa ukončuje maturitnou skúškou v súlade s platnými právnymi predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR.

4.4 Zdravotné požiadavky na žiaka

Študijný odbor 3431 M 02 polygrafia, grafika tlačovín je vhodný pre väčšinu žiakov po skončení základnej školy, s vekom nad 15 rokov.

Nie je vhodný pre žiakov s výrazným znížením zrakovej ostrosti, poruchami zraku a chybami farbocitlivosti. Ďalej sú to postihnutia dolných a horných končatín, obmedzujúce manuálnu spôsobilosť, srdcové chyby, choroby nervového systému, onemocnenia sprevádzané poruchami pohybových funkcií a koordinácií a záchvatové stavy. V prípade ZPS je potrebné odporúčanie všeobecného lekára.

4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (BOZP), hygienu práce a požiarnu ochranu (PO) vychádzajú zo všeobecne platných právnych predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok a technických noriem), ktoré určujú podmienky pre prevádzku školských zariadení a prostredia polygrafickej a mediálnej výroby.

Pri určovaní pracovných činností mladistvým sa striktnie rešpektujú ustanovenia Zákonníka práce a súvisiacich predpisov o prácach zakázaných mladistvým.

Nevyhnutné podmienky dodržiavania BOZP a hygieny:

pravidelné oboznamovanie a preukázateľné školenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarnymi predpismi a technologickými postupmi,

dodržiavanie prevádzkovo-bezpečnostných pokynov pre obsluhu strojov, zariadení a výpočtovej techniky,

používanie technického a technologického vybavenia, ktoré spĺňa bezpečnostné a protipožiarne normy,

používanie predpísaných ochranných pomôcok a pracovného odevu (ak to charakter práce vyžaduje), zabezpečenie stanoveného pedagogického alebo odborného dozoru na pracoviskách žiakov, pravidelné školenia pedagogických zamestnancov a majstrov odbornej výchovy v oblasti BOZP a PO.

Za dodržiavanie pravidiel BOZP, PO a hygienických predpisov zodpovedajú v škole zástupcovia riaditeľa pre teoretické vyučovanie a pre praktické vyučovanie. Kontrolu dodržiavania zásad BOZP zo strany žiakov zabezpečuje pedagogický dozor (učiteľ, majster odbornej výchovy alebo inštruktor).

Rizikové faktory a prevencia:

Súčasťou výučby je aj informovanie žiakov o rizikách spojených s výkonom práce v danom odbore a opatreniach na ich elimináciu:

Ergonómia a záťaž organizmu: prevencia poškodenia pohybového aparátu a zraku pri dlhodobej práci s počítačom (správne sedenie, prestávky, osvetlenie),

Manipulácia s bremenami: zdravotné riziká a správne postupy pri ručnej manipulácii s materiálom (napr. papier, tlačové formy),

Mikroklimatické podmienky: dodržiavanie noriem pre teplotu, vetranie a čistotu ovzdušia na pracoviskách.

Stupne dozoru pri praktickom vyučovaní:

Nácvik a precvičovanie činností sa vykonávajú pod stanoveným stupňom dozoru:

Práca pod priamym dozorom: vyžaduje si sústavnú prítomnosť osoby poverenej dozorom (učiteľ/majster/inštruktor), ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu. Osoba vykonávajúca dozor musí vizuálne kontrolovať všetky pracovné miesta, aby mohla v prípade hroziaceho nebezpečenstva okamžite zasiahnuť.

Práca pod dohľadom: vyžaduje si prítomnosť poverenej osoby, ktorá skontroluje pracoviská pred začatím práce a v priebehu činnosti ich pravidelne obchádza a kontroluje.

Stanovením príslušného stupňa dozoru je poverený zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie v závislosti od charakteru práce, náročnosti technologického postupu a posúdenia rizík daného tematického celku.

5 PROFIL ABSOLVENTA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU DIZAJNÉR MÉDIÍ V ŠTUDIJNOM ODBORE 3431 M 02 polygrafia – grafika tlačovín

5.1 Charakteristika absolventa

Absolvent školského vzdelávacieho programu dizajnér médií v študijnom odbore 3431 M 02 polygrafia – grafika tlačovín je kvalifikovaný odborník, schopný samostatne aj v tíme tvorivo uplatňovať grafické techniky a postupy pri tvorbe dizajnu médií. Ovláda navrhovanie grafických konceptov podľa ideového zadania, výber vhodných materiálov a tlačových postupov a technológií, ako aj bezpečnú obsluhu strojov a zariadení pri dodržiavaní požiadaviek BOZP, PO a zásad ochrany životného prostredia.

Absolvent je zároveň sebavedomý, zodpovedný a hrdý občan, schopný aktívne sa zapojiť do života občianskej spoločnosti. Má všeobecný prehľad o prírode, technike, histórii a kultúre. Pozná základné zákonitosti fungovania spoločnosti a rozumie vplyvu ekonomických, politických, sociálnych a kultúrnych aspektov na jej rozvoj. Disponuje historickým povedomím, chápe základné prírodné javy a uplatňuje ekologické myslenie.

Svoju komunikáciu v slovenskom i cudzom jazyku vedie na kultivovanej úrovni v ústnej aj písomnej forme. Dokáže samostatne aj v tíme riešiť problémové úlohy, formulovať a obhajovať vlastné názory a rešpektovať potreby iných. Má jasnú predstavu o svojom osobnostnom i profesijnom smerovaní a dokáže si vytvárať podmienky na jeho realizáciu.

Kľúčové schopnosti a výstupy:

Jazyková kompetencia: Aktívna komunikácia v slovenskom jazyku a v minimálne jednom cudzom jazyku na požadovanej úrovni SERR s využitím odbornej terminológie.

Digitálna kompetencia: Profesionálna práca s osobno-počítačovými systémami, grafickým a CAD softvérom, internetom a digitálnymi médiami s cieľom zvyšovania osobitného rastu a pracovného výkonu.

Práca v tíme a zodpovednosť: Schopnosť prevziať zodpovednosť za výsledky vlastnej práce aj za prácu zvereného tímu, adaptability a riešenie konfliktných situácií.

Stupeň vzdelania a možnosti ďalšieho štúdia:

Po úspešnom vykonaní maturitnej skúšky získava absolvent úplné stredné odborné vzdelanie (dokladované maturitným vysvedčením). Absolvent je pripravený na priamy vstup na trh práce, prípadne môže pokračovať v štúdiu na vysokých školách alebo na pomaturitnom a špecializačnom štúdiu v dennej či externej forme. Svoju kvalifikáciu si môže priebežne zvyšovať a rozširovať aj v rámci celoživotného vzdelávania.

5.2 Kompetencie absolventa

Kompetenčný profil absolventa bol vytvorený na základe kľúčových a odborných kompetencií definovaných v Štátnom vzdelávacom programe (ŠVP) a na základe analýzy potrieb trhu práce v priamej spolupráci so zamestnávateľmi a zástupcami polygrafického a mediálneho sektora. Tým je absolventovi garantované získanie aktuálnych vedomostí, zručností a návykov zodpovedajúcich reálnym požiadavkám praxe.

Absolvent študijného odboru 3431 M 02 polygrafia – grafika tlačovín je kvalifikovaný odborník v oblasti digitálnej predtlačovej prípravy, návrhu grafiky a spracovania podkladov pre polygrafickú výrobu a elektronické publikovanie.

Pôsobí v pozícii dizajnér médií, čo predstavuje kreatívnu, umelecko-technickú činnosť spojenú s prípravou vizuálnych podkladov pre tlačové alebo digitálne médiá (výťažky, e-knihy, e-časopisy, obaly, reklamné predmety, webová grafika).

Uplatnenie absolventa na trhu práce:

Absolvent nájde uplatnenie v širokom spektre pracovných pozícií ako:

grafický dizajnér / DTP operátor,

dizajnér/konštruktér obalov a tlačovín,

pracovník predtlačovej prípravy (prepress),

špecialista v produkčnej a digitálnej tlači,

grafik v reklamných a marketingových agentúrach,

grafik vo vydavateľstvách, redakciách a polygrafických podnikoch,

samostatne zárobkovo činná osoba (SZČO) v oblasti grafického dizajnu, fotografie a mediálnej tvorby.

Hlavné opravy a úpravy:

Odstránenie preklepov a redundantných viet: V pôvodnom texte bola dvakrát za sebou uvedená veta o používaní grafických techník. Text bol zlúčený do plynulého odborného odseku.

Aktualizácia skratiek: Skratka OBP (Ochrana bezpečnosti práce) bola opravená na štandardne používané skratky BOZP (Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci) a PO (Protipožiarna ochrana).

Doplnenie formálnej úrovne vzdelania: Jasne formulované stanovenie získaného stupňa vzdelania podľa zákona (úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 354 / SKKR 4).

Rozčlenenie do odrážok: Prehľadné usporiadanie kľúčových kompetencií a profilových možností uplatnenia na trhu práce zvyšuje metodickú čistotu dokumentu pre Štátnu školskú inšpekciu a zamestnávateľov.

5.2.1 Kľúčové kompetencie:

a) Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Absolvent má:

- vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory,
- reprodukovať a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text v materinskom a cudzom jazyku,
- podať výklad a opis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- aktívne komunikovať najmenej v jednom cudzom jazyku,
- vedieť samostatne rozhodovať o úprave informačného materiálu vzhľadom na druh oznámenia a širší okruh užívateľov,
- štylizovať listy (formálne, neformálne), informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňať formuláre (životopis, žiadosť),
- navrhovať návody k činnostiam, tvoriť odborné materiály a dokumenty v materinskom a cudzom jazyku,
- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,
- spracovávať písomné textové informácie (osnova, výpisky, denník) a materiály podľa ich účelu a so zreteľom na potreby užívateľa,
- orientovať sa v rôznych informáciách, získavať ich, rozumieť im, vedieť ich aplikovať a posúdiť ich význam v osobnom i profesijnom živote,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém v cudzom jazyku,
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom a cudzom jazyku,
- rozlišovať rôzne druhy čítania a ich techniky, ovládať orientáciu v texte a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom a cudzom jazyku,
- ovládať operácie pri práci s počítačom,
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie vrátane možnosti učenia sa formou on-line.

b) Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Absolvent má:

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebapoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- samostatne predkladať návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný,

- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- ovládať základy modernej pracovnej technológie a niesť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomý dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

c) **Schopnosť tvorivo riešiť problémy**

Absolvent má:

- formou systematického poznávania objasňovať najzávažnejšie znaky problémov, využívať na tento účel rôzne všeobecne platné pravidlá,
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- samostatne zhromažďovať informácie, zhodnotiť význam rozmanitých informácií, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie črty problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá voľby konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy realizácie zvoleného riešenia a dodržiavať ich,
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, vyučovanie),
- vedieť ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčanie, agitácia),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

d) **Podnikateľské spôsobilosti**

Absolvent má:

- pochopiť podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania,
- orientovať sa v rôznych štatistických údajoch a vedieť ich využívať pre vlastné podnikanie,
- samostatne plánovať finančné prostriedky vzhľadom na potreby a ciele podnikania,
- viesť systém jednoduchého a podvojného účtovníctva a stratégiu odpisov,
- vedieť efektívne využívať všetky zdroje na dosiahnutie priaznivého výsledku hospodárenia,
- ovládať právne predpisy v oblasti obchodných a pracovnoprávných vzťahov,
- pracovať so základnými informáciami aspoň v jednom cudzom jazyku,
- rozpoznávať a rozvíjať kvality riadiaceho zamestnanca vzhľadom na aspekt komunikatívnych schopností, asertivity, kreativity a odolnosti voči stresom,
- vedieť vystihnúť princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých zamestnancov a motivovať ich,

- ovládať princípy priebežnej kontroly, diagnostiky skutočného stavu a úrovne podniku,
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie,
- operatívne sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- vykonávať aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia, myslieť systémovo a komplexne,
- rešpektovať právo a zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôbovať sa zmeneným pracovným podmienkam,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech v učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných ľudí,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, najmä v odbore prípravy a povolání,
- mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore, cieľavedome a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcej profesii a vzdelávacej ceste,
- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti, vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
- dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia, svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

e) **Spôsobilosť využívať informačné technológie**

Absolvent má:

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi počítačových programov a spôsobom ich obsluhy,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných na činnosť používaného programu,
- pracovať s aplikačným programom potrebným na výkon povolania,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky on-line komunikácie,
- vybrať kvantitatívne matematické metódy (bežné, odborné a špecifické), ktoré sú vhodné na riešenie danej úlohy alebo situácie,
- graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, ak takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení úlohy,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.

f) **Spôsobilosť byť demokratickým občanom**

Absolvent má:

- porozumieť systémovej (globálnej) podstate sveta,
- uvedomiť si a rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- poznať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet, a rešpektovať tento fakt,
- orientovať sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,
- uvedomiť si, že rozhodnutia, ktoré sa prijímajú, a činy, ktoré vykonávajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na globálnu prítomnosť a budúcnosť,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- uvedomiť si a čiastočne pochopiť globálne podmienky, rozvoj a trendy súčasného sveta,
- pochopiť globálnu povahu sveta a úlohu jednotlivca v ňom, rozvoj masovokomunikačných prostriedkov, dopravných prostriedkov, masovej turistiky a komunikačných systémov,

- chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávaní a ochrany životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných chorôb, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,
- uvedomiť si problematiku nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu, orientovať sa v nej a navrhovať cesty jej odstránenia,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v globálnom kontexte,
- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbii, rasizmu a diskriminácii,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- zaujímať sa aktívne o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte,
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah.

5.2.2 Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- zvoliť komunikatívnu stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru, podmienkam a normám komunikácie,
- ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatický menej frekventovaným lexikálnym a sémantickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé ústna a písomné prejavy,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, získať a podávať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru a zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie), dokázať text zaradiť do niektorého z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie, najmä odborného charakteru,
- pracovať s Príručkou pravopisu a inými jazykovými príručkami,
- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej,
- vytvárať si predpoklady na estetické vnímanie skutočnosti,
- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,
- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov, uplatňovať estetické a ekologické hľadiská pri pretváraní životného prostredia, podieľať sa na ochrane kultúrnych hodnôt,
- v jazykovej oblasti poznať a používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu vrátane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov, vybrané javy z oblasti štylistiky,

- v pragmatickej oblasti primerane a s komunikatívnym zámerom používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch,
- vzhľadom na strategickú kompetenciu vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkmi a inými jazykovými príručkami a informačnými zdrojmi,
- v sociolingvistickej oblasti vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so sociokultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností,
- chápať nutnosť svojho úspešného zapojenia sa do spoločenskej deľby práce a oceniť prospešnosť získavania nových spôsobilostí po celý čas života,
- mať základné sociálne návyky potrebné v styku s ľuďmi a prakticky ich uplatňovať ako spoločensky uznávané normy,
- uvedomovať si svoju národnú príslušnosť a svoje ľudské práva, byť ochotný rešpektovať práva iných ľudí,
- chápať princípy fungovania demokratickej spoločnosti a postupy, ako sa občan môže aktívne zapojiť do politického rozhodovania a ovplyvňovať verejné záležitosti na rôznych úrovniach (štát – región – obec),
- v praxi uplatňovať humanitné zásady vzťahov medzi ľuďmi a ekologické zásady vo vzťahu k životnému prostrediu,
- vytvárať si vlastné filozofické a etické názory ako základ na sústavnejšiu a dokonalejšiu orientáciu pri posudzovaní a hodnotení javov ľudského a občianskeho života,
- rozumieť matematickej terminológii a symbolike (množinovému jazyku a pojmom z matematickej logiky), správne ju interpretovať a používať pri citáciách z nariadení, zákonov, vyhlášok,
- vyhľadávať, hodnotiť, triediť, používať matematické informácie v bežných profesných situáciách, používať pri tom výpočtovú techniku a prístupné informačné a komunikačné technológie,
- osvojiť si vyskytujúce sa pojmy, vzťahy a súvislosti medzi nimi, osvojiť si postupy používané pri riešení úloh z praxe,
- cieľavedome pozorovať prírodné javy, vlastnosti látok a procesy ich premeny,
- rozvíjať finančnú a mediálnu gramotnosť,
- rozlišovať fyzikálnu a chemickú realitu,
- vedieť definovať osvojené prírodovedné poznatky a vzťahy medzi nimi, používať správnu terminológiu a symboliku, porozumieť prírodným zákonom,
- aplikovať získané prírodovedné poznatky i mimo oblasti prírodných vied (napr. v odbornom vzdelávaní, praxi, každodennom živote),
- poznať využitie bežných látok v priemysle, poľnohospodárstve a v každodennom živote a ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie,
- chápať umenie ako špecifickú výpoveď umelca, chápať prínos umenia a umeleckého zážitku ako dôležitej súčasti života človeka, vedome vyhľadávať a zúčastňovať sa kultúrnych a umeleckých podujatiach, vedieť vyjadriť verbálne svoj kultúrny zážitok, vlastný názor a obhájiť ho,
- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a aktívne sa podieľať na ich ochrane,
- prejavovať aktívny postoj k vlastnému všestrannému telesnému rozvoju predovšetkým snahou o dosiahnutie optimálnej úrovne telesnej zdatnosti a vlastnú pohybovú aktivitu spojiť s vedomím potreby sústavného zvyšovania telesnej zdatnosti a upevňovania zdravia,
- uvedomovať si význam telesného a pohybového zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu, prostredia a ľudských vzťahov,
- ovládať a dodržiavať zásady pomoci, zabrániť úrazu a poskytnúť prvú pomoc pri úraze, uplatňovať pri športe a pobyte v prírode poznatky z ochrany a tvorby životného prostredia.

5.2.2 Odborné kompetencie

PROFIL ABSOLVENTA

Odborné kompetencie

Absolvent študijného odboru 3431 M 02 Polygrafia – grafika tlačovín je kvalifikovaný odborný pracovník pripravený vykonávať odborné, tvorivé a technologické činnosti v oblasti grafickej úpravy tlačovín, predtlačovej prípravy, elektronického publikovania a polygrafickej výroby. Ovláda zásady grafického dizajnu, typografie, spracovania textových a obrazových podkladov, prípravy dát pre tlač a pozná technologické procesy polygrafickej výroby. Pri svojej práci využíva moderné informačné technológie, profesionálny grafický softvér a dodržiava zásady kvality, bezpečnosti práce, ochrany životného prostredia a profesijnej etiky.

Absolvent je spôsobilý:

1. Organizovať a plánovať pracovný proces

Absolvent vie:

- analyzovať zadanie zákazky a požiadavky klienta,
- navrhovať technologický postup spracovania grafických prác,
- pripravovať pracovisko, technické vybavenie a potrebné materiály,
- organizovať jednotlivé etapy predtlačovej prípravy,
- hospodárne využívať materiálne, technické a časové zdroje,
- kontrolovať priebeh pracovného procesu,
- vyhodnocovať kvalitu vykonanej práce.

2. Navrhovať grafické riešenia tlačovín

Absolvent vie:

- uplatňovať princípy grafického dizajnu,
- využívať pravidlá typografie pri tvorbe tlačovín,
- navrhovať grafickú úpravu kníh, časopisov, novín a reklamných materiálov,
- vytvárať návrhy plagátov, letákov, katalógov, brožúr a firemných tlačovín,
- navrhovať vizuálnu identitu organizácií,
- vytvárať logotypy, ilustrácie, infografiku a piktogramy,
- navrhovať grafické riešenia obalov výrobkov.

3. Spracúvať textové a obrazové podklady

Absolvent vie:

- pripravovať textové podklady podľa typografických pravidiel,
- spracúvať bitmapovú grafiku,
- vytvárať a upravovať vektorovú grafiku,
- digitalizovať obrazové predlohy,
- vykonávať retušovanie fotografií,
- realizovať farebné korekcie,
- vytvárať fotomontáže,
- pripravovať grafické podklady pre tlačové technológie.

4. Realizovať predtlačovú prípravu

Absolvent vie:

- vykonávať DTP spracovanie publikácií,
- zalamovať text a obraz do strán,
- pripravovať dokumenty podľa technologických požiadaviek tlače,
- kontrolovať technické parametre dokumentov,
- pripravovať výstupné PDF súbory podľa platných štandardov,

- pripravovať podklady na výrobu tlačových foriem,
- archivovať výrobné dáta a dokumentáciu.

5. Pracovať s profesionálnymi grafickými technológiami

Absolvent vie:

- využívať profesionálny grafický softvér,
- pracovať s publikačnými systémami DTP,
- používať zariadenia na digitalizáciu obrazových podkladov,
- využívať farebné modely a systémy riadenia farieb,
- pripravovať grafické podklady pre ofsetovú, digitálnu a veľkoformátovú tlač,
- exportovať dokumenty do požadovaných výstupných formátov.

6. Orientovať sa v polygrafickej výrobe

Absolvent vie:

- charakterizovať jednotlivé druhy tlače,
- orientovať sa v technologickom procese výroby tlačovín,
- rozlišovať vlastnosti tlačových materiálov,
- vyberať vhodné materiály podľa účelu použitia,
- poznať princípy výroby tlačových foriem,
- spolupracovať pri príprave tlače a dokončujúcom spracovaní tlačovín.

7. Kontrolovať kvalitu grafických podkladov

Absolvent vie:

- kontrolovať správnosť grafických návrhov,
- overovať technické parametre dokumentov,
- kontrolovať farebnú správnosť grafických podkladov,
- identifikovať chyby pred odovzdaním do výroby,
- zabezpečiť súlad grafického návrhu s požiadavkami zákazníka,
- vykonávať výstupnú kontrolu dokumentov určených na tlač.

8. Využívať informačné technológie

Absolvent vie:

- pracovať s operačnými systémami a kancelárskymi aplikáciami,
- využívať profesionálne grafické programy,
- spracúvať digitálne obrazové údaje,
- archivovať digitálne dokumenty,
- využívať cloudové úložiská a sieťové služby,
- využívať informačné systémy v polygrafickej výrobe.

9. Dodržiavať legislatívu, bezpečnosť a ochranu životného prostredia

Absolvent:

- dodržiava zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- dodržiava protipožiarne predpisy,
- používa osobné ochranné pracovné prostriedky,
- hospodárne využíva materiály, energiu a technické prostriedky,
- rešpektuje zásady ochrany životného prostredia,
- dodržiava autorské právo a licenčné podmienky používaného softvéru,
- dodržiava technické normy, technologické predpisy a pravidlá systému manažérstva kvality.

10. Komunikovať a spolupracovať

Absolvent vie:

- komunikovať so zákazníkom pri príprave a realizácii zákazky,
- analyzovať požiadavky klienta a navrhovať vhodné riešenia,
- prezentovať grafické návrhy a obhájiť ich,
- spolupracovať s pracovníkmi predtlačovej prípravy, tlače a dokončujúceho spracovania,
- používať odbornú terminológiu v slovenskom jazyku a podľa potreby aj v cudzom jazyku,
- viesť základnú výrobnú a technickú dokumentáciu,
- pracovať samostatne aj ako člen tvorivého alebo výrobného tímu.

Očakávané pracovné činnosti absolventa

Absolvent je pripravený vykonávať najmä tieto odborné činnosti:

- grafická úprava kníh, časopisov, novín a ostatných tlačovín,
- návrh reklamných a propagačných materiálov,
- DTP spracovanie publikácií,
- zalamovanie textu a obrazu,
- spracovanie bitmapovej a vektorovej grafiky,
- retušovanie a farebné korekcie digitálnych fotografií,
- tvorba ilustrácií, infografiky a firemnej vizuálnej identity,
- príprava dát pre ofsetovú, digitálnu a veľkoformátovú tlač,
- kontrola technickej správnosti grafických podkladov,
- elektronické publikovanie,
- spolupráca pri výrobe tlačových foriem a tlačovín,
- evidencia a archivácia výrobných dát,
- zabezpečovanie kvality predtlačovej prípravy v súlade s technologickými normami.

Učebné osnovy všeobecno-vzdelávacích predmetov

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola polygrafická Račianska 190, 835 26 Bratislava
Názov školského vzdelávacieho programu	DIZAJNÉR MÉDIÍ
Kód a názov ŠVP	34 POLYGRAFIA A MÉDIÁ
Kód a názov študijného odboru	3431 M 02 polygrafia, grafika tlačovín
Stupeň vzdelania SKKR/EKR	úplné stredné odborné vzdelanie 4/4
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

Učebné osnovy tvoria samostatnú prílohu

Učebné osnovy odborných predmetov

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola polygrafická Račianska 190, 835 26 Bratislava
Názov školského vzdelávacieho programu	DIZAJNÉR MÉDIÍ
Kód a názov ŠVP	34 POLYGRAFIA A MÉDIÁ
Kód a názov študijného odboru	3431 M 02 polygrafia, grafika tlačovín
Stupeň vzdelania SKKR/EKR	úplné stredné odborné vzdelanie 4/4
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

Učebné osnovy tvoria samostatnú prílohu

8 PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU MÉDIÍ GRAFK V ŠTUDIJNOM ODBORE 3431 M 02 polygrafia – grafika tlačovín

Na vzdelávanie a výchovu v súlade s daným školským vzdelávacím programom je potrebné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom pre ich určenie sú všeobecné požiadavky platných právnych noriem a konkrétne požiadavky, ktoré vyplývajú z cieľov a obsahu vzdelávania v študijnom odbore. V školskom vzdelávacom programe sú vo všeobecnosti vymedzené základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu. Škola ich rozpracovala podrobnejšie a konkrétne podľa potrieb a požiadaviek študijného odboru, aktuálnych cieľov a našich reálnych možností. Optimálne požiadavky a podmienky, na základe ktorých sa bude realizovať tento školský vzdelávací program, sú nasledovné:

8.1 Materiálne podmienky

Teoretické aj praktické vyučovanie prebieha v budove školy na Račianskej 190 v Bratislave. Normatív vybavenosti dielní, odborných učební a tried praktického vyučovania je v súlade s Normatívom základného vybavenia pracovísk praktického vyučovania pre študijný odbor 3431 M 02 polygrafia – grafika tlačovín.

Kapacita školy

Školský manažment:

- kancelária riaditeľa školy,
- kancelárie zástupcov riaditeľa školy pre teoretické vyučovanie a hlavného majstra odbornej výchovy,
- kancelárie pre sekretariát riaditeľa a zástupcov riaditeľa,
- príručný sklad s odkladacím priestorom,
- sociálne zariadenia.

Pedagogickí zamestnanci školy:

- zborovňa učiteľov, zborovňa majstrov odbornej výchovy,
- kabinety učiteľov,
- kabinet pre výchovnú poradkyňu,
- kabinet koordinátorky protidrogovej prevencie,
- kabinet výpočtovej techniky pre učiteľov,
- kabinet školského psychológa,
- archív,
- sociálne zariadenia.

Nepedagogickí zamestnanci školy:

- kancelárie sekretariátov, ekonomického úseku a úseku hospodárskej správy,
- príručné sklady s odkladacím priestorom,
- dielne,
- kotolňa,
- miestnosti vzduchotechniky,
- serverovňa,
- archív.

Ďalšie priestory:

- hygienické priestory (WC, sprchy), sociálne zariadenia, šatne,
- sklady učebných pomôcok, kníh, didaktickej techniky, CO materiálu, PO techniky a materiálu,
- sklady náradia, strojov a zariadení,
- sklady materiálov, surovín a polotovarov,
- knižnica,
- vrátnice,
- priestory pre výkon podnikateľskej činnosti (kancelárie, dielne a sklady),
- priestory pre záujmovú a spoločenskú činnosť žiakov a zamestnancov školy, spoločenská miestnosť.

Makrointeriéry:

- budova teoretického vyučovania,
- budova praktického vyučovania,

- budova školského internátu,
- budova COVaP (Centrum odborného vzdelávania a prípravy),
- budova školského stravovania,
- budova telocviční,
- športový areál,
- predný areál školy, parkovisko, zeleň, prístupové chodníky.

Budova teoretického vyučovania

Školský manažment:

- kancelárie zástupcov riaditeľa školy pre teoretické vyučovanie,
- kancelária sekretariátu teoretického vyučovania,
- kabinet výchovnej poradkyne,
- kabinet koordinátorky protidrogovej prevencie,
- kabinet koordinátorky pre prevenciu sociálno-patologických javov,
- príručný sklad,
- sociálne zariadenia.

Učitelia:

- zborovňa učiteľov s kuchynkou,
- kabinety učiteľov,
- kabinet výpočtovej techniky s PC a internetom,
- sociálne zariadenia na každom podlaží.

Učebne (spolu 22 učební):

- 4 počítačové triedy,
- 3 grafické triedy,
- 3 jazykové triedy,
- 1 multimediálna trieda,
- Aula.

Budova praktického vyučovania

Vedenie a pracoviská:

- kancelária hlavného majstra pre praktické vyučovanie,
- pracoviská pre odborný výcvik,
- pracoviská tlače,
- pracoviská dokončujúceho spracovania,
- fotoateliér,
- sociálne zariadenia.

Poznámka: Súčasťou budovy praktického vyučovania sú aj priestory na výkon podnikateľskej činnosti charakteru žiackych cvičných produktových prác, pracovisko vedúceho polygrafickej výroby, technológia, dielňa kníhtlače a maloformátovej ofsetovej tlače, dielňa ofsetu, dokončovacia výroba (v rozsahu 2 dielní, skladu a kancelárie pre vedúcu knižnice a pracovníčku expedície), pracovisko CTP, skladové priestory a miestnosť na pranie valcov.

Technické vybavenie pracovísk

Pracovisko pre odborný výcvik žiakov:

- výpočtová technika (PC, Mac Studio 2, CTP),
- grafické softvéry (Adobe Creative Cloud, XMF, PitStop, ArtiosCAD, Microsoft Office a pod.),
- skenery,
- tlačiarne,
- internetové pripojenie.

Zariadenia polygrafickej výroby (využívané aj na podnikateľskú činnosť školy):

- CTP zariadenia Screen;
- 1 dvojfarebný ofsetový tlačový stroj Heidelberg Printmaster na tlač do formátu B2;
- 1 štvorfarebný ofsetový tlačový stroj Ryobi RMGT s alkoholovým vlhčením pre tlač do formátu A2 s diaľkovým riadením farebníc a registra, poloautomatickým zakladaním platní;
- maloformátové ofsetové tlačové stroje Romayor na tlač do formátu A3;
- príklopové kníhtlačové automaty na tlač do formátu A4, vybavené 1 termopresom na razbu raziacimi fóliami za tepla;
- kníhtlačové rýchlolisy Victoria do formátu B2, používané na vysekávanie, ryhovanie, perforovanie a reliéfnu tlač;

- jednonožové rezacie stroje (Polygraph);
- 1 trojnožový rezací stroj (Horizon);
- skladacie stroje (Heidelberg, Polygraph);
- stroje na zošitovú väzbu V1 (Horizon) a blokovú väzbu V3 (KAEV, Nagel);
- 1 stroj na lepenú väzbu V2 (Horizon);
- 1 stroj na výrobu knižných dosiek (Kolbus);
- 1 stroj na šitie knižných blokov (Polygraph, Kolbus);
- 1 stroj na väzbu V8 (Schmedt Präleg);
- 1 poloautomatický baliaci stroj na balenie do fólie;
- 1 automatický baliaci stroj na balenie časopisov;
- ďalšie zariadenia na ryhovanie, perforovanie, razbu fóliami, výsek a pod.

Využitie jednotlivých priestorov a ich vybavenie pre vyučovací proces a realizáciu školského vzdelávacieho programu závisí od počtu žiakov a navrhutej organizácie pedagogických procesov v danom školskom roku.

Budova COVaP (Centrum odborného vzdelávania a prípravy)

- sekretariát riaditeľa školy,
- kancelária riaditeľa školy,
- kancelária zástupcu riaditeľa školy pre praktické vyučovanie,
- kancelária metodika,
- úsek ekonomických činností,
- príručné archívy,
- aula školy,
- knižnica odbornej literatúry,
- pracoviská pre odborný výcvik,
- DTP - digitálna tlač,
- pracovisko obalovej technológie,
- fotoateliér,
- sociálne zariadenia,
- dielňa grafických techník,
- serverovňa.

Budova školského internátu

- dvojposteľové izby s vlastným sociálnym príslušenstvom,
- kancelárie vychovávateľiek,
- kancelária vedúcej vychovávateľky,
- kancelária hospodárky domova mládeže (DM),
- kancelária koordinátorky pre prevenciu sociálno-patologických javov,
- recepcia domova mládeže,
- spoločenská miestnosť pre žiakov,
- miestnosť pre žiakov so ŠVVP,
- posilňovňa,
- skladové priestory,
- kotolňa,
- 10 bytov pre pedagógov,
- 1 bytová služobná jednotka.

Telocvične a športový areál

Malá telocvičňa:

- šatne chlapcov,
- šatne dievčat,
- sprchy a sociálne zariadenia pre chlapcov,
- sprchy a sociálne zariadenia pre dievčatá,
- sklad,
- kabinet učiteľov.

Veľká telocvičňa:

- šatňa chlapcov,
- šatňa dievčat,
- sprchy a sociálne zariadenia pre chlapcov,

- sprchy a sociálne zariadenia pre dievčatá,
- kabinet učiteľov,
- príručný sklad.

Vonkajší športový areál:

- atletický štadión s futbalovým ihriskom,
- basketbalové ihrisko,
- tenisový kurt.

Budova školskej jedálne

- jedáleň s vlastným sociálnym príslušenstvom,
- kuchyňa,
- kancelária vedúcej kuchyne,
- kancelária logistiky stravovania,
- sklady,
- sociálne zariadenia a šatne pracovníkov kuchyne.

8.2 Personálne podmienky

Požiadavky na vedenie školy, ktorá realizuje školský vzdelávací program, sú v súlade s požiadavkami na odbornú a pedagogickú spôsobilosť a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú podľa platných predpisov potrebné na výkon náročných riadiacich činností.

Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecnovzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program, je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov, ktoré sú potrebné pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností, sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore, pričom vychádzajú z platného štátneho vzdelávacieho programu. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané počas ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program, je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov, potrebných na výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností, sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú zhodu všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore, a to v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané počas ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Odborná a pedagogická spôsobilosť majstrov odborného výcviku, ktorí realizujú školský vzdelávací program, je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov, ktoré sú potrebné na výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností, sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú zladenie všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore, a to v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané počas ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (ekonóm, správca, školník, upratovačky a podobne), ktorí sa podieľajú na realizácii školského vzdelávacieho programu, je v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané v priebehu ich činnosti v rámci platných predpisov.

Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej psychologickej a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy a školskej inšpekcie. Ďalšie práva a povinnosti výchovných poradcov vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, školský poriadok, vnútorný mzdový predpis a podobne).

8.3 Organizačné podmienky

Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako štvorročné štúdium s podielom približne 60 % teoretického vyučovania a 40 % praktického vyučovania. Rozsah vyučovania jednotlivých predmetov vychádza z rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu pre skupinu odborov 34 Polygrafia a médiá.

Vyučovanie na teoretickom úseku začína o 8:00 hod. a na praktickom vyučovaní podľa harmonogramu vyučovania predmetu odborný výcvik. Organizácia školského roka sa riadi sprievodcom školským rokom (pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠVVaM SR) pre daný školský rok. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi platným Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Teoretické vyučovanie je zabezpečené v budove školy a riadi sa rozvrhom hodín pre daný školský rok. Rozvrh hodín sa zostavuje tak, aby v maximálnej miere spĺňal všetky pedagogické potreby, psychologické a hygienické požiadavky na vyučovací proces. Pedagogický proces na teoretickom vyučovaní riadia a zabezpečujú zástupcovia riaditeľa, triedni učitelia a učitelia jednotlivých predmetov.

Praktické vyučovanie nadväzuje na teoretické vyučovanie. Realizuje sa na pracoviskách teoretického alebo praktického vyučovania alebo priamo v polygrafických a mediálnych organizáciách. Vyučovanie zabezpečujú odborní učitelia, majstri odbornej výchovy alebo inštruktori. Praktické vyučovanie organizácie zabezpečuje a riadi zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie a hlavný majster.

Organizácia praktického vyučovania:

- **1. ročník:** 6-hodinové celky (1× týždenne),
- **2., 3. a 4. ročník:** 7-hodinové celky (2× týždenne).

Delenie žiakov na skupiny vychádza z potrieb praktickej výučby, kapacitných možností a používaných foriem a metód vyučovania v súlade s platnou legislatívou.

Vzdelávací proces sa riadi školským poriadkom. Školský poriadok upravuje správanie žiakov na teoretickom a praktickom vyučovaní aj v domove mládeže. Obsahuje práva a povinnosti žiakov. Školský poriadok je súčasťou Organizačného poriadku školy, Pracovného poriadku školy a riadi sa podľa nich. Žiaci sú každý rok oboznamovaní so školským poriadkom v prvý deň školského roka. Na prvých hodinách odborného výcviku sú žiaci oboznámení s požiadavkami BOZP, protipožiarnymi opatreniami a hygienickými predpismi platnými pre príslušné pracovisko. Zoznamujú sa aj s formami a metódami štúdia, metódami hodnotenia a s plánovanými aktivitami školy.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi klasifikačným poriadkom školy, ktorý je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienkach opravných skúšok a ukončovania štúdia sú žiaci a rodičia vopred informovaní.

Ukončovanie štúdia a organizácia maturitných skúšok sa riadi platnými legislatívnymi predpismi pre ukončovanie štúdia v stredných školách. Úspešní absolventi získajú:

1. **Vysvedčenie o maturitnej skúške,**
2. **Výučný list,**
3. **Dodatok k vysvedčeniu o maturitnej skúške.**

Kurzy, exkurzie a športové akcie sa organizujú v priebehu školského roka podľa plánu aktivít školy pre daný školský rok:

- **Kurz ochrany života a zdravia (KOŽAZ)** sa organizuje skupinovú formou v ucelených akciách vo vybranom ročníku.
- **Kurz pohybových aktivít** (lyžiarsky alebo snoubordový kurz) sa organizuje pre žiakov 1. ročníka.
- **Exkurzie** sú súčasťou teoretického aj praktického vyučovania a sú zamerané na oboznámenie sa s modernými polygrafickými a digitálnymi technológiami, rozširovanie vedomostí zo všeobecnovzdelávacích aj odborných predmetov.

Žiaci sa počas školského roka zúčastňujú súťaží zručnosti a odbornej spôsobilosti. Na školskej úrovni sa organizujú súťaže v slovenskom a cudzom jazyku, športové súťaže, súťaž mladých grafikov a ďalšie. Škola každoročne prezentuje aktivity žiakov na výstave stredných škôl *Mladý tvorca* a ďalších prezentáciách.

Počas školského roka prebieha aktívna komunikácia so zákonnými zástupcami prostredníctvom triednych učiteľov. Rodičia sú informovaní o činnosti a plánoch školy na zasadnutiach Rodičovskej rady a Rady školy. Žiaci sa môžu podieľať na riadení činnosti školy prostredníctvom Školského parlamentu (Žiackej školskej rady). Žiaci prvého ročníka a ich rodičia sú na začiatku školského roka zoznámení s učiteľmi, majstrami odbornej výchovy a organizáciou vyučovacieho procesu.

8.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je neoddeliteľnou súčasťou celého vyučovacieho procesu, najmä odborného výcviku. Postupuje sa podľa platných predpisov, nariadení, vyhlášok a noriem. Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vyučovanie, musia zodpovedať platným právnym predpisom, hygienickým normám a bezpečnostným požiadavkám.

Škola zabezpečuje všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu rizík spojených najmä s odborným výcvikom. Učitelia, majstri odbornej výchovy a žiaci sú s týmito rizikami podrobne oboznámení. Riziká, ktoré sa nedajú úplne eliminovať, sú riešené osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami (OOPP), ktoré žiaci dostávajú na základe smernice riaditeľa školy. Ich používanie sa dôsledne kontroluje.

Problematika bezpečnosti a hygieny práce je detailne rozpracovaná v Prevádzkovom poriadku teoretického a praktického vyučovania.

Škola má vypracovanú Metodickú osnovu vstupného školenia bezpečnosti práce, dodržiavania osobnej hygieny a protipožiarnej ochrany. Žiaci sú s predpismi podrobne oboznámení a poučení vždy na úvodných hodinách jednotlivých predmetov.

Obsahom poučení a školení sú najmä:

- predpisy a normy používané v študijnom odbore 3431 M 02 polygrafia – grafika tlačovín;
- umiestnenie lekárničiek prvej pomoci a traumaplán;
- vybrané ustanovenia vyhlášky o evidencii úrazov detí a žiakov;
- nariadenie vlády o ochrane zdravia pri práci a bezpečnej prevádzke strojov a zariadení;
- ustanovenia Zákonníka práce týkajúce sa práce mladistvých;
- poskytovanie prvej pomoci;
- požiarne ochrana a inštrukcia k používaniu prenosných hasiacich prístrojov;
- prevádzkovo-bezpečnostné pokyny a návody na obsluhu jednotlivých strojov, prístrojov a počítačových zariadení na odbornom výcviku.

9 PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA V ŠTUDIJNOM ODBORE 3431 M 02 polygrafia – grafika tlačovín

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy, z rozboru potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a z odborných konzultácií so špecializovanými zamestnancami pedagogicko-psychologických poradní a dorastovým lekárom.

Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, ako aj žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní.

Štúdium v študijnom odbore vzhľadom na svoje špecifiká nemôže byť poskytnuté žiakom s mentálnym, zmyslovým a telesným postihnutím, ako ani žiakom s autistickým syndrómom, s poruchami psychického a sociálneho vývinu. Vo všeobecnosti môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť predovšetkým:

- prognosticky závažnými a nekompenzovanými formami epilepsie, epileptických syndrómov a kolapsových stavov,
- psychickými chorobami (alkoholizmus, toxikománia, nervové choroby),
- prognosticky závažnými ochoreniami oka (farbocitlivosť).

Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov posúdi a písomne potvrdí dorastový lekár, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

9.1 Školský podporný tím

Školský podporný tím presnejšie popisuje § 84a zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch. Tento zákon uvádza v ods. 2 jednoznačne, že členom školského podporného tímu je školský špeciálny pedagóg a všetci odborní zamestnanci príslušnej školy. Zároveň dopĺňa, že tam môžu byť aj iní pedagogickí zamestnanci, medzi ktorých zväčša patrí kariérový/výchovný poradca, prípadne pedagogickí asistenti. Primárne sú však členmi špeciálni, sociálni a liečební pedagógovia, psychológovia či logopédi. Títo vytvárajú multidisciplinárny tím zameraný na koordinovanie rozvoja inkluzívneho vzdelávania.

Kariérový alebo výchovný poradca, pokiaľ je ním pedagóg, môže (ale nemusí) byť členom. Pri pedagogických asistentoch je otázne, nakoľko ich počet a iné poslanie a postavenie v škole bude efektívne pri participácii na ŠPT. Asistenti zväčša pracujú v jednej skupine/triede a nezúčastňujú sa systémovej práce na premene školy ako celku. Majú byť úzko prepojení s učiteľmi, ale metodicky koordinovaní školským špeciálnym pedagógom, resp. ŠPT.

Podrobne o členoch a fungovaní ŠPT informuje aj náš bulletin Školský podporný tím, taktiež metodika VÚDPaP Multidisciplinárny prístup v školách – Školský podporný tím, ako aj metodika vydaná MŠVVaM SR Podporná úroveň 2. stupňa.

Úprava podmienok skúšania a hodnotenia žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Škola pri skúšaní a hodnotení žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rešpektuje odporúčania zariadení poradenstva a prevencie a individuálne potreby každého žiaka. Pri písomnom skúšaní sa podľa potreby využívajú testy upravené po obsahovej a grafickej stránke, najmä zväčšené písmo, prehľadnejšie členenie textu, zvýraznenie kľúčových informácií a dostatočný priestor na

odpovede. Žiakom môže byť poskytnutý predĺžený čas na vypracovanie testov, písomných prác, projektov a ďalších hodnotených úloh. Pri hodnotení sa prihliada na charakter zdravotného znevýhodnenia alebo poruchy učenia a posudzuje sa najmä úroveň osvojených vedomostí a zručností.

V odôvodnených prípadoch môže byť písomná forma skúšania nahradená ústnou formou alebo kombináciou oboch foriem. Skúšanie sa realizuje v pokojnom prostredí s minimalizáciou rušivých podnetov a podľa potreby aj v menšej skupine alebo samostatnej miestnosti. Zadania úloh sú formulované jasne, zrozumiteľne a primerane možnostiam žiaka. Pedagogickí zamestnanci poskytujú primeraný čas na pochopenie zadania a formulovanie odpovede.

Škola umožňuje využívanie kompenzačných pomôcok odporúčaných odbornými zamestnancami poradenských zariadení. Žiaci môžu počas vyučovania a skúšania používať notebooky alebo školské počítače, tablety, softvér na kontrolu pravopisu, programy na prevod textu na reč a reči na text, zväčšovacie nástroje, digitálne záznamníky, čítacie pravítka, prehľadové tabuľky, grafické organizéry a ďalšie podporné pomôcky. V podmienkach SOŠ polygrafickej majú žiaci prístup k moderným počítačovým učebniciam, pracoviskám Mac Studio, digitálnym technológiám a špecializovanému softvéru, ktoré môžu slúžiť aj ako podpora pri vzdelávaní žiakov so ŠVVP. V prípade potreby sa využívajú elektronické študijné materiály, ktoré umožňujú individuálne prispôsobenie veľkosti písma, kontrastu alebo spôsobu spracovania informácií.

Pri hodnotení sa neprihliada na chyby, ktoré priamo súvisia s diagnostikovanou poruchou, pokiaľ nie sú predmetom hodnotenia. Využíva sa individuálny prístup, priebežná spätná väzba a možnosť rozdelenia náročnejších úloh na menšie časti. Cieľom úprav podmienok skúšania a využívania kompenzačných pomôcok nie je znižovanie nárokov na žiaka, ale vytvorenie spravodlivých podmienok na preukázanie jeho vedomostí, zručností a kompetencií. Škola tým podporuje inkluzívne vzdelávanie, rovnosť príležitostí a úspešné začlenenie všetkých žiakov do vzdelávacieho procesu.

Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Tento vzdelávací program je otvorený pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

- žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný,
- najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
- vyučovací jazyk školy je iný ako jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

Pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia budú platiť tieto úpravy:

- budú integrovaní do bežných tried, ich vzdelávanie a príprava budú individuálne sledované. Využívajú sa všetky dostupné motivačné prostriedky na ich zapojenie do vzdelávacieho procesu, bude im poskytované nevyhnutné doučovanie a individuálna konzultácia;
- ak požiadajú o ubytovanie, so súhlasom zákonného zástupcu im poskytneme ubytovanie v školskom internáte;
- pravidelne budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská;
- škola bude intenzívne spolupracovať aj s občianskymi združeniami (napr. pre rómsku komunitu), odborom sociálnej starostlivosti VÚC (sociálni zamestnanci – kurátori) v prípade žiakov zo sociálne slabších rodín, azylantov a pod. a so zamestnávateľmi v regióne;
- škola bude intenzívne spolupracovať najmä s rodičmi tak, že bude organizovať (neformálne) stretnutia učiteľov vrátane výchovnej poradkyne, žiakov, rodičov a (prípadne) zamestnávateľov, počas ktorých budú žiaci prezentovať svoje názory a požiadavky, aby sa mohli operatívne riešiť;
- škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti.

Integrácia a vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojím profilom aj podmienky na rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov sú vo všeobecnosti významné zo spoločenského i individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického (návratnosť investovaného času a finančných prostriedkov). Nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne a prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou a výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania.

Pre mimoriadne nadaných žiakov sme pripravili tieto úpravy:

- žiaci budú integrovaní do bežných tried (nebudeme zriaďovať osobitné triedy, nepokladáme to za dobrý výchovný moment);
- ak si to žiaci budú vyžadovať, budú ubytovaní v školskom internáte so súhlasom zákonného zástupcu;
- v prípade mimoriadnych podmienok a situácií pripravíme individuálne učebné plány a vzdelávací program, ktorý by im eventuálne umožnil ukončiť študijný odbor aj v skrátenom čase;
- umožníme im štúdium väčšieho počtu voliteľných predmetov, ako aj ďalších cudzích jazykov;
- podľa potreby budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská (za podmienky výskytu istých anomálií v ich správaní);
- škola môže do tohto odboru štúdia prijať aj žiaka, ktorý úspešne ukončil základnú školu aj v nižšom ako 9. ročníku. Pre týchto žiakov bude vypracovaný individuálny plán vzdelávania a prípravy;
- pre výnimočne športovo nadaných žiakov sa vypracuje individuálny plán štúdia s vymedzením konzultačných hodín;
- pri vyučovaní týchto žiakov budeme využívať nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, budú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, umožní sa im práca na vlastných projektoch;
- škola bude intenzívne spolupracovať najmä so zákonnými zástupcami;
- škola môže umožniť žiakom aj aktívnu spoluprácu s vysokou/vysokými školami a bude pre nich s týmito vzdelávacími inštitúciami intenzívne spolupracovať;
- škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti.

10 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV ŠTUDIJNÉHO ODBORU 3431 M 02 polygrafia – grafika tlačovín

Stredná odborná škola polygrafická považuje vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie

Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou – zisťovanie stupňa dosiahnutých cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych didaktických spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinové, a to priebežne alebo súhrnne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne aj písomne (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty a pod.). Skúšaním budeme zisťovať výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho predchádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka v súlade s výkonovým štandardom, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom, žiakom a jeho zákonným zástupcom.

Hodnotenie

Cieľom hodnotenia žiaka v škole je poskytnúť žiakovi a jeho zákonnému zástupcovi spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce či rada, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, číslom, počtom bodov, percentami a známku. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá budú všeobecne platné pre všetky predmety, špecifické výkony žiakov budú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

10.1 Pravidlá hodnotenia žiakov

Naša škola si v rámci hodnotenia výkonov svojich žiakov vypracovala hodnotiaci štandard pre študijný odbor. Definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie dosiahnutých obsahových a výkonových štandardov. Vzťahuje sa na hodnotenie počas štúdia, kedy hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované obsahovými a výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzipredmetové vzťahy, metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Takýmto spôsobom zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Nasledujúce pravidlá sú platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka a sú v súlade so spoločenskými, výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Žiaka hodnotíme podľa miery splnenia stanovených kritérií.
3. Znamka z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
4. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.

5. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a osvojenie učiva.
6. Podklady na hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci najmä sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi testov a písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby aj s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.
7. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
8. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
9. V predmete, ktorý vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
10. Veľké písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
11. Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Žiak je neklasifikovaný, ak jeho absencia v danom predmete prekročila 30 % celkovej dochádzky (riaditeľ školy môže odsúhlasiť skúšku na doplnenie klasifikácie). Žiak je neklasifikovaný aj v prípade, ak vyučujúci nemá dostatok podkladov na uzatvorenie klasifikácie. O tejto skutočnosti musí byť informovaný riaditeľ školy. Ak je žiak neklasifikovaný, nedostane vysvedčenie, iba odpis.

Pri hodnotení žiaka počas štúdia v jednotlivých predmetoch vychádzame predovšetkým z povahy predmetu:

1. Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania

Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu a rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktívny prístup k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k nim, presnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností a osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov žiaka sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

- uplatnenie osvojených poznatkov, faktov, pojmov, definícií, zákonitostí, vzťahov a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov,
- preukázanie kvality a rozsahu získaných vedomostí, schopnosť vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti,
- prezentovanie kvality myslenia, predovšetkým jeho logiky, samostatnosti a tvorivosti,
- aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam,
- používanie presného, výstižného, odborného a jazykovo správneho ústneho aj písomného prejavu,
- preukázanie kvality výsledkov zadaných činností,
- osvojenie si účinných metód a foriem štúdia.

2. Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou praktického zamerania

Hodnotíme vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládanie účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivitu, samostatnosť, tvorivosť, iniciatívu v praktických činnostiach, kvalitu výsledkov činnosti, organizáciu vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov žiaka sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá:

- preukázanie vzťahu k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivite, samostatnosti a tvorivosti,

- osvojenie si praktických zručností a návykov a ich využitie,
- preukázanie kvality výsledkov zadaných činností,
- zvládnutie efektívnych spôsobov práce a organizácie vlastnej práce, ako aj pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku,
- dodržiavanie predpisov o BOZP a starostlivosť o životné prostredie,
- hospodárne využívanie surovín, materiálu, energie, prekonávanie prekážok v práci,
- zvládnutie obsluhy a údržby laboratórnych zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonávanie prekážok v práci.

3. Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou výchovného zamerania

Hodnotíme najmä tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o nich, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike v spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapájanie sa do kultúrnych a športových aktivít.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov žiaka sa budú používať tieto všeobecné kritériá hodnotenia:

- preukázanie tvorivosti a samostatnosti prejavu,
- osvojenie si potrebných vedomostí, skúseností, činností a ich tvorivej aplikácie,
- prezentovanie poznatkov o zákonitostiach daných činností a ich uplatnenie vo vlastnej činnosti,
- preukázanie kvality prejavu,
- preukázanie vzťahu a záujmu o dané činnosti,
- prezentovanie estetického vnímania, vlastného prístupu k umeleckému dielu a hodnotenie estetických reakcií spoločnosti.

Súčasťou hodnotenia má byť aj sebahodnotenie žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. Sebahodnotenie budeme orientovať na rozvoj kľúčových kompetencií a na očakávané vzdelávacie výstupy v danom vyučovacom predmete.

Hodnotíme:

- **prácu v škole:** pripravenosť na vyučovanie, aktívne zapojenie sa do vyučovacieho procesu, prezentáciu vedomostí a zručností;
- **vzdelávacie výstupy:** podľa kritérií hodnotenia;
- **domácu prípravu:** formálne a podľa kritérií hodnotenia;
- **práce žiakov:** didaktické testy, písomné práce, úlohy, eseje, cvičenia, praktické cvičenia, projekty, skupinové projekty, prípadové štúdie, laboratórne cvičenia, prezentácie, súťaže, hry, simulácie a situačné štúdie, výrobky, činnosti a pod.;
- **správanie:** v škole, na verejnosti, pri spoločenských aktivitách, na odbornom výcviku, počas súťaží, na výstavách a pod.

Časové etapy hodnotenia:

- denne,
- mesačne,
- štvrťročne,
- polročne,
- ročne.

Maturitná skúška

Po ukončení štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonnými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa nášho školského vzdelávacieho programu, formou maturitnej skúšky. Cieľom maturitnej skúšky je overenie komplexných vedomostí a zručností, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolání a odborných činností, na

ktoré sa pripravujú. Maturitná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom sumárneho hodnotenia našich absolventov.

Vykonaním MS získajú naši absolventi na jednej strane odbornú kvalifikáciu a kompetenciu vykonávať pracovné činnosti v danom povolani a na strane druhej majú možnosť ďalšieho vzdelávania na vyššom stupni. Získané vysvedčenie o maturitnej skúške potvrdzuje v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie – odbornú kvalifikáciu.

MS pozostáva z týchto častí v nasledujúcom poradí:

1. písomná časť,
2. praktická časť,
3. ústna časť.

Jednotlivé časti maturitnej skúšky budú vychádzať z kompetencií schváleného školského vzdelávacieho programu, pričom ich obsah bude koncipovaný tak, aby žiak mal možnosť preukázať naplnenie kritérií hodnotenia.

- **Cieľom písomnej časti MS** je overiť úroveň teoretických vedomostí a poznatkov vychádzajúcich z cieľových požiadaviek štátneho vzdelávacieho programu.
- **Cieľom praktickej časti MS** je overiť úroveň osvojených zručností a spôsobilostí žiakov a ich schopností využiť získané teoretické poznatky a vedomosti na riešenie konkrétnych praktických úloh komplexného charakteru.
- **Cieľom ústnej časti MS** je overiť úroveň teoretických vedomostí a poznatkov študenta.

MS pozostáva z komplexných zadaní, tém s aplikáciou na študijný odbor. Podrobnosti o MS sú upravené platnými predpismi MŠVVaM SR.

Témy maturitnej skúšky

Témy MS pripravujú predmetové komisie. Ich príprava sa riadi platnými predpismi o MS. Na MS sledujeme nielen schopnosť žiaka využívať medzipredmetové vzťahy vo všeobecnej a odbornej zložke vzdelávania, ale aj úroveň jeho ústneho prejavu, a to z jazykového aspektu aj zo stránky správneho uplatňovania odbornej terminológie na základe hodnotenia výkonov.

Téma bude formulovaná v podobe konkrétnej úlohy/činnosti. Má svoju profilovú a aplikačnú časť. Profilová časť témy MS sa orientuje na stanovenie prioritných výkonov, ktoré sú určené v rámci profilových predmetov. Aplikačná časť MS uvádza všetky dôležité väzby a súvislosti, ktoré dopĺňajú profilovú časť. Každá profilová a aplikačná časť MS má svoje podtémy, ktoré sú koncipované tak, aby absolvent mal možnosť v plnom rozsahu pochopiť komplexnosť témy a preukázať naplnenie všetkých výkonov v rámci danej témy.

Naša škola bude uplatňovať pri tvorbe tém na maturitnú skúšku tieto pravidlá. Každá téma bude:

- vychádzať z výkonových štandardov kompetenčného profilu absolventa študijného odboru;
- uplatňovať hľadisko akumulácie vedomostí viacerých odborných predmetov obsahovo príbuzných;
- vychádzať z rozsiahlejších tematických celkov viacerých odborných predmetov (komplexnosť obsahu vzdelávania);
- umožňovať a podporovať využitie všetkých podporných učebných zdrojov (pomôcky, písomné materiály, informácie a údaje atď.) na splnenie danej témy;
- umožňovať preverenie schopnosti žiaka využívať vedomosti a intelektuálne schopnosti získané počas štúdia na posúdenie konkrétneho odborného problému, ktorý je daný v téme MS;
- dodržiavať pravidlo zrozumiteľnosti, konzistentnosti a komplexnosti tak, aby náročnosť, vecný a časový rozsah tém boli pre žiaka optimálne, primerané a zvládnuteľné na danom stupni vzdelania;
- formulovaná jasne a jednoznačne, bude dodržiavať jasnú postupnosť od jednoduchšieho k zložitejšiemu javu v závislosti od problému alebo situácie, ktoré sa budú v rámci témy MS riešiť.

Podtémy budú aplikačného charakteru a budú dopĺňať informácie, ktoré žiak v priebehu štúdia odborných a všeobecnovzdelávacích predmetov daného študijného odboru získal.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov bude založené na kritériách hodnotenia. Konkretizácia tém vrátane špecifických kritérií hodnotenia, prostriedkov a postupov hodnotenia, ako aj organizačné a metodické pokyny budú spracované v priebehu posledného ročníka štúdia a budú osobitným dokumentom školy, ktorý bude dopĺňať náš školský vzdelávací program. Jeho súčasťou bude aj *Záznam o výkone absolventa* (individuálny, nie skupinový).

Pre **hodnotenie ústneho prejavu** na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Kritériá hodnotenia ústneho prejavu (prezentácia prejavu)
Výborný	Kontaktoval sa s poslucháčmi. Presvedčivo argumentoval. Rečníkovi bolo dobre rozumieť. Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. Obhajoval originálne prezentované názory. Uvádzal protiargumenty. Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyby v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná a prejav mal gradáciu. Prejav bol výzvou na diskusiu.
Chváľitebný	Kontaktoval sa s poslucháčmi. Rečníkovi bolo dobre rozumieť. Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. Prejav mohol byť výzvou na diskusiu.
Dobrý	Čiastočne sa kontaktoval s poslucháčmi. Rečníkovi bolo niekedy zle rozumieť. Prejav nemal výraznú hlavnú myšlienku. Príklady boli uplatnené iba niekedy. Slovná zásoba bola postačujúca. Vyskytovali sa jazykové chyby a chyby v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná. Prejav nebol výzvou na diskusiu.
Dostatočný	Minimálne sa kontaktoval s poslucháčmi. Zadanú úlohu interpretoval iba s pomocou učiteľa. Rečníkovi bolo zle rozumieť. Prejav bol zväčša nesúrodý a nesúvislý. Reagoval len krátkymi odpoveďami na otázky učiteľa. Ústny prejav bol zle štruktúrovaný, hlavná myšlienka bola nevýrazná. Príklady boli nefunkčné. Slovná zásoba bola malá. Vyskytovali sa časté chyby v jazyku a v stavbe vety. Dĺžka prejavu nezodpovedala téme.
Nedostatočný	Chýbal kontakt s poslucháčmi. Rečníkovi nebolo vôbec rozumieť. Prejav nebol presvedčivý ani zaujímavý. Chýbala hlavná myšlienka. Chýbali príklady. Slovná zásoba bola veľmi malá. Vyskytovali sa veľmi časté chyby v jazyku, stavba vety nebola správna. Dĺžka prejavu bola veľmi dlhá/krátka, zmysel vystúpenia nebol jasný. Odbornú terminológiu takmer nepoužíval.

Pre **hodnotenie výsledkov vzdelávania** na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Výborný	Chváľitebný	Dobry	Dostatočný	Nedostatočný
Kritériá hodnotenia					
Porozumenie téme	Porozumel téme dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel téme
Používanie odbornej terminológie	Používal samostatne	Používal s malou pomocou	Vyžadoval si pomoc	Robil zásadné chyby	Neovládal
Vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede	Bol samostatný, tvorivý, pohotový, pochopil súvislosti	Bol celkom samostatný, tvorivý a pohotový	Bol menej samostatný, nekomplexný a málo pohotový	Bol nesamostatný, často sa dopúšťal chýb, nechápal súvislosti	Bol nesamostatný, ťažkopádny, robil zásadné chyby
Samostatnosť prejavu	Vyjadroval sa výstižne, súvisle a správne	Vyjadroval sa celkom výstižne a súvisle	Vyjadroval sa nepresne, niekedy nesúvisle, s chybami	Vyjadroval sa s problémami, nesúvisle, s chybami	Nedokázal sa vyjadriť ani s pomocou skúšajúceho
Schopnosť praktickej aplikácie teoretických poznatkov	Správne a samostatne aplikoval	Celkom správne a samostatne aplikoval	Aplikoval nepresne, s problémami a s pomocou skúšajúceho	Aplikoval veľmi nepresne, s problémami a zásadnými chybami	Nedokázal aplikovať
Pochopenie praktickej úlohy	Porozumel úlohe dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel úlohe
Voľba postupu	Zvolil správny a efektívny postup	V jadre zvolil správny postup	Zvolil postup s problémami	Zvolil postup s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny postup ani s pomocou skúšajúceho
Výber prístrojov, strojov, zariadení, náradia, materiálov, surovín	Zvolil správny výber	V základe zvolil správny výber	Zvolil výber s problémami	Zvolil výber s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny výber ani s pomocou skúšajúceho
Organizácia práce na pracovisku	Zvolil tú najsprávnejšiu organizáciu	V podstate zvolil dobrú organizáciu	Zvolil organizáciu s problémami	Zvolil organizáciu s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvládol organizáciu
Kvalita výsledku práce	Pripravil kvalitný produkt/činnosť	Pripravil ťažiskový/ú produkt/činnosť	Pripravil produkt/činnosť s nízkou kvalitou	Pripravil produkt/činnosť s veľmi nízkou kvalitou	Pripravil nepodarok
Dodržiavanie BOZP a hygieny pri práci	Dodržiaval presne všetky predpisy	V zásade dodržiaval všetky predpisy	Dodržiaval predpisy s veľkými problémami	Dodržiaval iba veľmi málo predpisov	Nedodržiaval predpisy

Materiálne a priestorové podmienky na vykonanie maturitnej skúšky

Sú v súlade so štandardom, ktorý predpisuje ŠVP a doplnené podľa podmienok a špecifik študijného odboru.

Klasifikácia je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky, čiže zaradenie žiaka alebo jeho výkonu do niektorej výkonnostnej skupiny. Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa výkonových kritérií.

Stupne prospechu a celkový prospech

Prospech žiaka je v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chváľitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Správanie žiaka je klasifikované týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

Žiak je na konci prvého a druhého polroku hodnotený takto:

- prospel s vyznamenaním,
- prospel veľmi dobre,
- prospel,
- neprospel.

O dodatočnej klasifikácii rozhoduje riaditeľ školy v zmysle platnej legislatívy.

Ak má žiak alebo jeho zákonný zástupca pochybnosti o správnom hodnotení, môže požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie žiaka. Na základe kritérií hodnotenia sa uskutoční preskúšanie žiaka do 14 dní od doručenia jeho žiadosti, prípadne v termíne po vzájomnej dohode medzi žiakom a riaditeľom školy. Komisionálne skúšky prebiehajú v súlade s právnymi predpismi.

Opravné skúšky určuje riaditeľ školy v súlade s právnym predpisom.

Výchovné opatrenia

Patria sem pochvaly, napomenutie triednym učiteľom, pokarhanie triednym učiteľom, pokarhanie riaditeľom školy, podmienené vylúčenie zo štúdia a vylúčenie zo štúdia. Akékoľvek výchovné opatrenie musí byť oznámené v písomnej forme rodičom alebo zákonnému zástupcovi žiaka. Opatrenie sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka. Neuvádza sa na vysvedčení.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVVP

Klasifikácia sa robí s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú odporúčenia psychológa a špeciálneho pedagóga a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na jeho psychiku a rozvoj. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony.

Praktická maturita

Je súčasťou maturitnej skúšky na stredných odborných školách. Môže sa vykonať jednou z nasledovných foriem:

- praktická realizácia a predvedenie komplexnej úlohy,
- obhajoba vlastného projektu,
- realizácia a obhajoba experimentu,
- obhajoba úspešných súťažných prác,
- predvedenie umeleckého výkonu.

Praktická časť odbornej zložky trvá najviac 16 hodín, V jednom dni najviac 8 hodín.

Školský vzdelávací program pre študijný odbor 3431 M 02 polygrafia – grafika tlačovín zverejní riaditeľ školy na webovom sídle www.polgraficka.sk najneskôr do 60 dní od jeho schválenia.

Stredná odborná škola prerokuje školský vzdelávací program pre odborné vzdelávanie a prípravu so zamestnávateľom, s ktorým má uzatvorenú zmluvu o poskytovaní praktického vyučovania so zreteľom na:

- spôsob a organizácia ukončovania štúdia – podmienky ukončovania štúdia, forma praktickej časti skúšky, miesto konania praktickej časti skúšky,
- zapracovanie aktuálnych odborných a prierezových tém – nové technológie a inovácie v odbore, environmentálne témy v odbore, digitálne zručnosti v odbore, podnikateľské zručnosti v odbore, komunikačné zručnosti v odbore, ochrana životného prostredia a pod.

11 STRATÉGIA DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE VZDELÁVANIA

Stredná odborná škola polygrafická systematicky naplňuje ciele Stratégie digitálnej transformácie vzdelávania prostredníctvom moderného technologického vybavenia, inovatívnych metód výučby a rozvoja digitálnych kompetencií žiakov. Vzdelávací proces je orientovaný na praktické využívanie informačných a komunikačných technológií (IKT), ktoré pripravujú absolventov na požiadavky súčasného trhu práce a digitálnej ekonomiky.

Každý žiak školy počas štúdia aktívne pracuje s profesionálnymi softvérovými nástrojmi. Výučba zahŕňa komplexné ovládanie balíka Adobe Creative Cloud, najmä aplikácií Adobe Photoshop, Illustrator, InDesign, Acrobat, Premier Pro, After Effects a ďalších grafických a publikačných nástrojov využívaných v polygrafickom priemysle. Súčasťou vzdelávania je aj práca s kancelárskym balíkom Microsoft Office, ktorý rozvíja kompetencie v oblasti spracovania textov, tabuliek, prezentácií, dátovej analýzy a tímovej spolupráce.

Škola disponuje modernými odbornými učebňami vybavenými výkonnými osobnými počítačmi a pracoviskami Mac Studio, ktoré umožňujú realizovať náročné grafické, multimediálne a publikačné projekty. Technologická infraštruktúra školy je postavená na optickej dátovej sieti, ktorá zabezpečuje vysokorýchlostný a spoľahlivý prístup k digitálnym zdrojom a online službám. Celý areál školy je pokrytý plnohodnotnou Wi-Fi sieťou, vďaka čomu môžu žiaci a pedagogickí zamestnanci efektívne využívať digitálne technológie počas vyučovania aj pri samostatnej práci.

V súlade s princípmi digitálnej transformácie vzdelávania škola podporuje rozvoj kreativity, mediálnej gramotnosti a tvorby digitálneho obsahu. Na tento účel využíva vlastné videoštúdio a digitálny fotoateliér, kde si žiaci osvojujú moderné postupy pri tvorbe fotografií, videí, multimediálnych prezentácií a marketingových materiálov. Praktická výučba umožňuje prepájať teoretické poznatky s reálnymi projektmi a využívať profesionálne technológie používané v kreatívnom a polygrafickom priemysle.

Digitálne technológie sú integrované naprieč vyučovacími predmetmi a podporujú individuálny prístup k vzdelávaniu, projektové vyučovanie, tímovú spoluprácu a rozvoj kritického myslenia. Žiaci získavajú nielen odborné vedomosti a zručnosti, ale aj schopnosť bezpečne, efektívne a zodpovedne využívať digitálne nástroje v osobnom aj profesijnom živote.

SOŠ polygrafická tak vytvára moderné vzdelávacie prostredie, ktoré reflektuje aktuálne trendy digitalizácie, podporuje rozvoj digitálnych kompetencií a pripravuje žiakov na úspešné uplatnenie v podmienkach spoločnosti 21. storočia. Prostredníctvom kvalitnej technologickej infraštruktúry, profesionálneho softvérového vybavenia a prakticky orientovanej výučby škola naplňuje víziu Stratégie digitálnej transformácie vzdelávania a prispieva k budovaniu digitálne zdatnej generácie odborníkov.